

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΚΑΕΙΩ

Τυπογραφεῖον «Ἡ Μέλ: σσι»

ΚΛΕΙΩ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ

ΜΗΝΟΣ ΕΝ ΣΜΥΡΝΗ

Τόμος Αος
ΑΡΙΘ. 2

Εν Σμύρνη έτησία Λ. όθ. 1)2
» έξάμηνος » » 1)4

Εντός του Κράτους Μετζ. 3
Εξωτερικού » 1)2

Φρ. 15
» έξάμηνος » 8

ΕΤΟΣ Α΄.

15)28 Δεκεμβρ. 1908.

ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΞΕΝΟΥ

Η ΔΩΡΟΤΗΣ ΕΚ ΤΗΣ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΟΣ

Δί Αθηναίαι δέν φημίζονται διά τά δαιδάλματα του γυναικείου φύλλου. Τινά ώραία και έκφραστικά χαρακτηριστικά, ή όρροσερόν τι πρόσωπον, δέν αποτελοῦσι τό έξοχον τέλειον κάλλος. Δυνατόν τις νά θεωρή ή έξοχον κάλλος τήν νεωτάτην όρροσοσταγή κόρην τής προτιμήσεώς του, αλλά τούτο είναι μόνον δι' έαυτόν, και μέχρως ότου αύτη τεθή παραπλεύρως του τελείου κάλλους. Τό τέλειον κάλλος έν τή συγκρίσει άκαριαίως διεγείρει αισθήματα θεσπέσια και προς αύτόν τόν μετ' άλλης νέας παραφόρως έρωτευμένον. Όταν δέ τούτο είναι και έρωτοτόκον, φιλοδωρήση δέ αύτόν διά τινων φιλαρεσκείας βλεμμάτων και εύφυών προτιμήσεως φράσεων, τότε διαβεβαιούμεθα, πόσον έπενεργεί ισάκως και θαυμασίως έφ' όλών τών θνητών, έπι και έπ' αύτών τών έρωτευμένων. Εν ώραίον ζεύγος όφθαλμών δύναται νά έλκύση ένα ή πολλούς άνδρας: τό αύτό έν γλυκύ στόμα.

Επίσης έν όρροσερόν πρόσωπον ή δύο ροδόχροες παρειαί, ή έν ραδιόν άνάστημα. Αλλά ταύτα, εις τήν χωριστήν αύτών έκφρασιν, δέν αποτελοῦσι τό τέλειον τής γυναικός, δέν αποτελοῦσι τό παρά τής μητρος Φύσεως διεσμιλευμένον έντελές αύτής άριστοτέχνημα.

Θά έρωτήσητε, πού εύρίσκονται τοιαύται καλλοναί; Εύρίσκονται έντός τών πόλεων τών περιεχουσών εκατομμύρια κατοίκων, είναι δέ σπάνια και έντός αύτών. Εντός τών πόλεων τούτων ή αίμομιξία και αί σαρκικά μεταθέσεις ούτε ύπολογισμόν, ούτε χαρακτήρα, ούτε όρια παρουσιάζουν. Ενταύθα ή έκλιμία και ή ανάγκη, μετά μυρίων άλλων άρρήτων αιτιών, καταστρέφουσι προώρως τόν οικογενειαγόν σύνδεσμον, τόν οικογενειακόν βίον: διότι μυριάδες όντων άμφοτέρων τών γενών, έξ άπαλών όνύχων, περιφέρονται άδέσποτα, χάριν τής άυτοσυντηρήσεώς των.

Παρατηρήθη, ὅτι ἐκ τῶν τοιούτων ἀνθρωπίνων στρωμάτων ἀνεβλάστησαν περισσότεραί τέλειαι καλλοναί, ἢ ἐκ τῶν ποικίλων κλάδων τῶν ἡγεμονικῶν καὶ ἀριστοκρατικῶν δένδρων, ὅπου οἱ διαδοχικοὶ μύσχειοι γόνοι τὰ πάντα χαίρονται καὶ εὐφραίνονται ἐκκεχυμένως.

Τὸ δὲ εἰμαρμένον τῶν τοιούτων τελείων καλλωνῶν εἶνε τὸσον ἀρίστον, τὸσον ἀδιάγραπτον, ὥστε, ἐν ᾧ ὁ πλοῦτος, ἢ καλλιτεχνία, τὸ φιλήδονον καὶ ἡ καλλισθησία, ὡς εἰς ὄρυχεῖα ἀδαμάντων, σπεύδουσι πρὸς ἐξιχνίασίν των, συγκροτοῦντες τραγικὸν πόλεμον συχνὰ ὑπὲρ ἐνὸς τῶν δαιδαλμάτων τούτων, αἱ σπάνια αὐταὶ καλλοναὶ συχνότερα πίπτουσιν εἰς τὴν μερίδα ἀνδρὸς τῆς ἐργατικῆς τάξεως, ὅστις ἐπιδαφιλεύων πρὸς αὐτάς, τι ἐν ἀπελπισίᾳ των θεωροῦσι τὸ μεγαλείτερον εὐεργέτημά των, τὸν πολυτιμότερον τίτλον τῆς συζύγου, μετὰ δωδεκάδος Ἰσως τέκνων. Διέρχονται οὕτω τὸν κόσμον ἀγνωστοί, ὡς ποτὲ νὰ μὴ εἶχσαν ἐντὸς τούτου. Καὶ ὅμως, ἡ σύζυγος αὐτῆ εἶνε, ὅπως λέγει ἡ Παλαιὰ Διαθήκη: «Ἥλιος ἀνατέλλων ἐν ὑψίστοις Κυρίου, καὶ κάλλος ἀγαθῆς γυναίκος ἐν κόσμῳ οἰκίας αὐτῆς».

Ἄλλ' ὅταν τὸ εἰμαρμένον ἀναβιβάσῃ τὸ ἔξοχον κάλλος εἰς τῆς πλουσίας παλλακίδος τὸν ὀρίζοντα, εἰς τῆς περιφανοῦς ἑταίρας τὴν περιωπῆν, διότι σπανιώτατα ἢ συνείδησις τοῦ πλουσίου ἢ εὐγενοῦς ἀπονέμει τὸν τίτλον τῆς συζύγου εἰς γυναῖκα πτωχῆν, ἢ ἀγνώστων καὶ ταπεινῶν γονέων, τὸ κάλλος τούτου, ἢ πάραυτα πίπτει θύμα, ἢ περιεργόμενον ἐκ περιπετείας εἰς περιπέτειαν κατακροτεῖ μὲν ἐπὶ τοῦ θεάτρου τῆς κοινωνίας, ἀλλ' ὅσον γίνεται γνωστότερον, ἐπιθυμητότερον καὶ πολυζήτητον, τὸσον καὶ πονηρότερον. Τότε εἶνε, ὅπως λέγουσιν οἱ σοφοὶ λόγοι Ἰησοῦ, υἱοῦ τοῦ Σειράχ: «Ψυχὴ πονηρὰ ἀπολεῖ τὸν κτησάμενον αὐτὴν, καὶ ἐπίχαρμα ἐχθρῶν ποιῆται αὐτόν».

Δὶς αἱ Αῠθῆναι εἶδον δύο τοιαύτας καλλονάς. Φεῦ ἀμφοτέραι ὑπῆρξαν σκανδαλώδεις καὶ τραγικαί.

Τῷ 1879 αἱ Αῠθῆναι εἶχον μίαν τρίτην τοιαύτην καλλονήν, ἀνωτέραν, οὐ μόνον τῶν δύο προγενεστέρων, ἀλλ' ἀνωτέραν καὶ ὅσον κατὰ τὸν αἰῶνα τοῦτον οἱ Παρίσιοι καὶ τὸ Λονδίνον εἶδον. Αὐτῆ ἦτο ἡ δωδεκαετίς Χαρίκλεια Κ... ἥτις ἐπέπρωτο, πρὶν κλείσῃ τὸ δέκατον τρίτον ἔτος τῆς ἡλικίας τῆς, προῶρως καὶ ἀδίκως νὰ καταλήξῃ τὸν βίον.

Ὅταν τῷ 1879 συναπῆνθησα αὐτὴν κρατούσαν τὰ βιβλία τῆς, καὶ συνοδευομένην παρά πρεσβυτέρας γυναικὸς εἰς τὴν σχολήν, κατεπλήχθη ἐκ τοῦ μεγάλου αὐτῆς κάλλους. Ἦτο ξανθόκομος καὶ ἀλαβάστρινος ἢ γλυκοπάρθενος Χαρίκλεια, φαινομένη ὑπὸ τὸν μεσημβρινὸν ἡμῶν ἤλιον Ἀγγλίσ μᾶλλον ἢ Ἑλληνίς. Δὲν ὑπῆρχεν ἡ ἐλαχίστη ὁμιλότης μεταξὺ τῶν δύο γυναικῶν. Ἡ πρεσβυτέρα ἦτο μικρόσωμος καὶ μελαγχροινῆ, τὸ δὲ ὄρατον πρόσωπόν τῆς ἐφαίνετο ἀχνόλευκον, μεμαραμένον καὶ κεκαλυμμένον ὑπὸ μερίμνης ἢ ἐξ ἀδιαθεσίας· διότι οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῆς ἦσαν κεκομμένοι καὶ μέλανες ὑπὸ τὴν κάτω βλεφαρίδα των. Ἦσαν ἀμφοτέραι ὁμοιομόρφως πενιχρῶς ἐνδεδυμένα, καὶ ἐδείκνυον ὅτι ἦσαν τῆς αὐτῆς τάξεως, ἀλλως ἤθελον ἐκλάβει τὴν νεαρὰν κόρην δεσποινίδα εὐποροῦσαν, συνοδευομένην παρά τῆς τροφοῦ αὐτῆς εἰς τὴν σχολήν. Παραπορευόμενος, ἀγνοῶ, ὅποῖος οἶστρος περιεργείας μὲ ὤθησε νὰ ἐρωτήσω:

— Τίνος εἶναι ἡ λαμπρὰ αὐτῆ κόρη;

— Εἶνε ἰδικὴ μου, εἶναι ἡ θυγάτηρ μου, ἀπεκρίθη ὑπερηφάνως ἡ πρεσβυτέρα, ἐπὶ τῶν χειλέων τῆς ὁποίας συγχρόνως ἐφάνη μειδιάμα εἰρωνικόν, ἢ εὐχαριστήσεως, ἀγνοῶ νὰ εἴπω.

— Καὶ πηγαίνει εἰς τὸ σχολεῖον;... Τὶ μανθάνει;

— Τὴν προετοιμάζω διὰ διδασκάλισαν ἔχει ἀκόμη τρία ἔτη, προσέθηκεν εἰς γλῶσσαν καθαρεύουσαν ἡ μήτηρ.

— Διδασκάλισσα; Πόσων ἐτῶν εἶναι; Ἡρώτητα, ἐτι μᾶλλον θαυμάζων ἐκ τοῦ ἐγγὺς τὸ νεκταροσταγὲς τοῦτο κάλλος.

Συγχρόνως, ὁμολογῶ, ἔμεινα σύννους εἰς τὸν τίτλον καὶ τὸ ἐπάγγελμα. Εἶχον ἀκούσει ἀπὸ τῆς ἐπανακάμψεώς μου ἐν Ἑλλάδι τόσα ἀποτρόπαια ἀνέκδοτα κακοηθεστάτων τινῶν ὑπουργῶν καὶ τμηματαρχῶν πρὸς διανομὴν τῶν θέσεων τῶν διδασκαλισσῶν, ὥστε ἐβάδιζον ἀπορηματικῶς, μὴ ἐννοῶν, πῶς οἱ γονεῖς, οἱ ἀδελφοί, ὁ πτωχός, τέλος, λαός, δὲν εἶχον ἐτι λιθβολήτῃ, ἢ καὶ αἱματοκυλίσσει ἕνα τῶν ἀκρατήτων καὶ βδελυρωτάτων τούτων κτηνῶν, οἷτινες ὠφελούμενοι ἐκ τῆς ὑψηλῆς θέσεώς των, διὰ τῆς πίεσεως καὶ τοῦ ὄγκου των ἐβύθιζον τὴν ἀθωότητά καὶ τὴν παρὰ τοῦ ἔθνους τόσον ἐπιμελῶς προετοιμαζομένην ἀρετὴν καὶ παιδείαν πρὸς μὲρφοσιν τῶν μητέρων τῆς δούλης καὶ ἐλευθέρων Ἑλλάδος εἰς τὴν συστηματικὴν ἀτιμίαν, χορηγοῦντες εἰς τὰς ὀραίας τελειοφοίτους μα-

θητρίας μᾶλλον δίπλωμα ἀτιμίας ἢ διδασκαλίσσης.

Προσέξατε, ὦ γονεῖς! Προσέξον ὦ ἐθνικὴ φιλοτιμία! Τὰ τοιαῦτα ἐτι γίνονται ἐν Αῠθῆ-

ναις, καὶ τὰ τέρατα ταῦτα ἀναιδῶς κομπάζουν διὰ τὰ ἄθλά των.

(Ἐπεταὶ συνέχεια)

ἜΠΟ ΤΗΝ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΝ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

Τὰ γράμματα.

Ἀνάμεσα εἰς τὰ φύλλα ἐνὸς παλαιοῦ μου βιβλίου, βιβλίου τῶν μαθητικῶν μου ἀκόμη χρόνων, ἀνεκάλυφα προχθὲς τὸ γράμμα ἀρχαίου συμμαθητοῦ μου, ὁ ὁποῖος πρὸ ὀκτώ ἐτῶν εἶχε γίνῃ διδασκαλὸς εἰς ἕνα χωρίον τοῦ ἐσωτερικοῦ καὶ μου ἔγραφεν ὅλας τὰς ἐντυπώσεις του ἀπὸ τὴν ξενιτειὰ καὶ ὅλην τὴν διαφορετικὴν ζωὴν του.

Δὲν εἶχα τὴν περιέργειαν νὰ τὸ ἀνοίξω πάλιν καὶ νὰ διαβάσω τὸ μ' ἔγραφε. Καὶ ἀπὸ τὸσον χρονικὸν διάστημα ἔπειτα κατῴρθωσα νὰ ἐνθυμηθῶ τὰ πονεμένα ἢ εὐτραπέλα λόγια του, — διότι, καθὼς ἐνέφερα, μὸυ περιέγραφε τὴν ζωὴν του, καὶ ἡ ζωὴ δὲν εἶνε τίποτε ἄλλο, παρὰ μίαν ἀτελεύτητος σειρὰ σκηνῶν τραγικῶν ἢ εὐτραπέλων, αἱ ὁποῖαι φινάλε ἔχουν τὸν θάνατον καὶ τὸ ἀγνώστον.

Ἡνοιξα πάλιν τὸ βιβλίον καὶ τὸ ἔκλεισα μέσα. Ἡ ἀνάμνησις ἐκεῖνη δὲν θὰ εἶχεν ἴσως ἀλλοῦ καλητέραν θέσιν. Ἠθέλησα μὲ τὸ σφίγξιμον ἐκεῖνο τῆς ἐπιστολῆς μέσα εἰς τὰς σελίδας τοῦ σχολικοῦ μου βιβλίου νὰ συμβολίσω τὴν παιδικὴν μου ζωὴν κλεισμένην μέσα εἰς τὸ σχολεῖον.

Πόσον ἀληθῶς περίεργος εἶνε ἡ ψυχολογία τῶν ἐπιστολῶν! Ἐχουν τὴν δύναμιν νὰ σοῦ ἀφίνουν ἐντυπώσεις, τὰς ὁποίας δὲν ἔμπορουν ν' ἀφίσουν οὔτε αἱ πραγματικαὶ σκηναὶ οὔτε ὁ ζωηρότερος προφορικὸς λόγος.

Τὶ ἔμπορεῖ νὰ περιέχῃ ἕνα χαρτὶ μὲ ποικιλώσχημα γράμματα τυλιγμένον εἰς ἕνα ὄρατον ἢ σακισμένον φάκελλον, αὐτὸ κανεὶς τὸ ἐννοεῖ, ὅταν ἀ-

νοίξῃ οἰονδήποτε ἐπιστολάριον, ὅπου ἐκτίθενται οἱ κανόνες τῆς πολυσχιδοῦς ἀλληλογραφίας.

Ἀλλὰ ποῖαν ἐντύπωσιν προξενεῖ ἢ ἐπροξένησε τὸ περιεχόμενον αὐτῆς, αὐτὸ τὸ διαβάσει κανεὶς ἀμέσως εἰς τὰ μάτια τοῦ παραλήπτη, εἰς τὴν ὅλην ἔκφρασιν τοῦ προσώπου του, ὅταν οὗτος συναντήσῃ τὸν ἄθῳον, τὸν ἀνεύθυνον γραμματοκομιστήν, ὁ ὁποῖος σήμερον παίζει τὸν δραματικώτερον ρόλον εἰς τὰς συναλλαγὰς τῶν ἀνθρώπων καὶ ὁ ὁποῖος, χωρὶς νὰ θέλῃ, ἢ μᾶς χύνει τὴν γλυκεῖαν λάμπιν τῆς χάριτος εἰς τὴν ψυχὴν, ἢ μᾶς συντριβεῖ μὲ τὸν ἀπαίσιον κεραυνὸν ἀπαίσιος εἰδήσεως.

Εἰς τὴν πατρίαν γῆν ἢ εἰς τὴν ξένην εὐρισκόμενος, πάντοτε τὸν ἀνθρώπον αὐτόν, τὸν γραμματοκομιστήν, τὸν συμπονοῦσα βαθύτατα. Διὰ τὶ ἐνώπιόν μου ἡ κυρία ἐκεῖνη τῶν Αῠθῶν τοῦ ἔκλεισε μίαν ἡμέραν τὴν θύραν κατὰ πρόσωπον; Μήπως αὐτὸς ἦτο ὁ ὑπεύθυνος τῆς κακῆς ἀγγελίας, τὴν ὁποῖαν τὸ ταχυδρομεῖον τοῦ παρέδωκε νὰ τὴν κομίσῃ εἰς τὴν κυρίαν ἐκεῖνην πρὸ δύο ἡμερῶν;

Ἰσως διαφέρει τὸ πρᾶγμα, ὅταν γνωρίζῃς ἢ μαντεύῃς τὸ περιεχόμενον ἐνὸς γράμματος. Ἰσως τότε ἔμπορεῖ κανεὶς νὰ σὲ θεωρήσῃ ἔνοχον ἢ τοῦλάχιστον συνένοχον ἐκείνου, ποῦ διαβιάζει μὲ τὴν ἐπιστολήν τὴν θύελλαν καὶ τὸν ὄλεθρον.

Ἀλλὰ πῶς νὰ σὲ ἀποκαλέσῃ κανεὶς, ὅταν κομίξῃς ἐν γνώσει τὸ γράμμα, ποῦ ἐγκλείει τὴν συντριβὴν τῆς εὐτυχίας σου, τὸ γράμμα ποῦ σοῦ δίδουν καὶ σοῦ λέγουν: «Ἐδῶ μέσα ἐκθέτουσιν τὴν ὑπόληψίν σου, πῆγαίνε καὶ δόσε το», ἢ ἐκεῖνο μὲ τὸ ὁποῖον σ' ἐνοχοποιοῦν ἀδίκως;

Ολίγοι θὰ σὲ ἀποκαλέσουν μάρτυρα. Οἱ πολλοὶ
θὰ σὲ ἀποκαλέσουν βλάκα.

Ἡ μνηστή, ποῦ σκυμμένη ξημερώνεται νὰ γράφῃ
τοῦ καλοῦ της ἑστὸ βδοκρόκινο χαρτί της χαρᾶς,
ἢ στὸ πράσινο τῆς ἐλπίδος, καὶ ἡ μητέρα ποῦ θο-
λώνει τὸ γράμμα της μὲ τὸ δάκρυ τῶν ματιῶν της
διὰ νὰ τὸ διαβάσῃ τὸ ξενητεμένο της παιδί, αὐ-
ταὶ αἰεὶ ἀποτελέσουν ἓνα τριανταφυλλὶ περιθώριον
εἰς τὴν μελαγχολικὴν αὐτὴν σελίδα τῆς μεγάλης
ψυχολογίας τῶν ἐπιστολῶν.

Σμύρνη ΣΤΕΛΙΟΣ Γ. ΣΠΕΡΑΝΤΣΑΣ

ΑΠΟ ΤΑΣ ΜΥΟΣΩΤΙΔΑΣ

ΦΘΙΝΟΠΩΡΟ

Τὰ σύννεφα μὲ χρώματα θλιμμένα
Τοῦ οὐρανοῦ τὴν ὄψιν σκοτεινιάζουν
Τὰ δένδρ' ἀπ' τὰ κλαδιὰ τινάζουν
Τὰ φύλλα τους ὠχρὰ καὶ μαραμμένα...

Οἱ γλᾶροι στὴν ἀκρογιαλιὰ πετοῦνε...
— Ανήσυχο κοπάδι, τρομαγμένο —
Τὰ κύματα μὲ γογγυτὸ θλιμμένο
Τὰ φύκια τους στὴν ἀμμονδιὰ ξεροῦνε...

Ψυχρὰ ἢ χαραγὴ προβάλλει,
Χλωμὴ ἢ μέρα, ἔρημο τὸ βράδυ...
Κε' ἢ νύχτα βυθισμένη στὸ σκοτάδι...
Σὰν νὰ τῆς σφίγγῃ τοῦ θανάτου ἡ ἀγκάλη.

Καὶ ἡ φτοχὴ μου ἢ καρδιά· τρομάζει
Στοῦ φθινοπώρου τὴν ἀνατριχίλα
Γιατὶ μεσ' στὰ γλωμὰ της φύλλα
Αἰώνιο φθινόπωρο σκεπάζει...

ΣΥΛΒΙΟΣ.

ΤΕΤΡΑΣΤΙΧΑ

I

Ἡ βάρκα μέσα στὸ γιὰλὶ — τὴ θάλασσα — περπάτει
Αγάλια-αγάλιζ· Μύριζεν ἀρμύρα περισσή.
Ο ναυτὴς γλυκοσφύριζε καὶ τὸ τιμόνι κράτει
Καὶ μιὰ νεράιδα μίλαγε γλυκὰ σὲ μένα: Σύ!

II

Τοῦ Γιώργου Παπαδοπούλου

Αλήθεια δὲν τραβήξαμε ποτὲ σ' ἔκειο τὸ κάστρο
Ποῦ λέγαμε πὼς βγαίνουμε τὴ νύχτα τὰ στοιχεῖά
Καὶ ποῦ μεσ' στὸ τρισκόταδο λάμπει μονάχο ἓνα ἄστρο
Ποῦ ὁ βασιλέας τους τὸ φορεῖ κορόνα στὰ μαλλιά!

Σμύρνη Αὐγούστος 1908

ΤΩΝΗΣ ΧΡΙΣΤΙΔΗΣ

Ἡ Νεμεσις

Ὁτε ἐτελείωσα καὶ τὴν τελευταίαν λέξιν τῆς
ἐπιστολῆς της, ὁ κομπὸς χάρτης ἔπεσεν ἀ-
πὸ τὰ χέρια μου, ἐνῶ δύο δάκρυα θεορμα ἐ-
κυλίσθησαν ἀπὸ τὰ μάτια μου μαζὺ μὲ ἓνα στε-
ναγμόν.

Τόσον λοιπὸν σκληρὸς ἦτο;

Τὴν ἐγνώριζα τὴν ἱστορίαν τοῦ ἔρωτός της,
διότι μοῦ τὴν εἶχε διηγηθῆ χιλιάκις, ὅτε ἦτο ἐδῶ,
καὶ τὸν ἐξύμνει, ὡς ἄγγελον, καὶ τὸν ἐλάτρευεν ὡς
Θεόν.

Δικαίως λοιπὸν δὲν ἤμποροῦσα νὰ πιστεύσω
εἰς ὅ,τι ἀνέγνωσα, καὶ ἔλαβα πάλιν τὸ γραμματάκι
της τὸ ραμμένο στὰ χέρια μου, καὶ τὸ ἐδιάβασα μιὰ
φορὰ ἀκόμη, μὲ τὰ μάτια βουρκωμένα στὰ δά-
κρυα.

*

Ἴδου τὶ ἔγραφε ἡ ἀτυχὴ ἢ Λιλή.

«Θέλω νὰ σοῦ τὰ γράψω, θέλω νὰ σοῦ τὰ ἐ-
ξιτορήσω ἓνα πρὸς ἓνα, καὶ ὅμως φοβοῦμαι μή-
πως δὲν πιστεύσῃς εἰς ὅ,τι διαβάσεις, διότι δὲν τὸ
πιστεύω οὔτε καὶ ἐγὼ.

«Αχ! Λίνα μου, θὰ ἐπίστευες ὅτι ἐκεῖνος, διὰ
τὸν ὁποῖον ἐθυσιάσα καρδίαν, ψυχὴν, ὄνειρα νεα-
νικά, τόσα πολύτιμα ὄνειρα καὶ τόσα ἀγνὰ αἰσθη-
ματα, θὰ ἔκαταντοῦσε νὰ μοῦ φανῆ τόσον ἀπι-
στος; Ἴσως σ' ἐκπλήττει, καὶ ὅμως εἶνε ἀληθές· ναί,
εἶνε ἀληθές, ὅσον εἶνε ἀληθὴς καὶ ὁ κεραυνὸς ποῦ
βροντᾷ, ὅσον εἶνε ἀληθὴς καὶ ἡ θύελλα, ποῦ ἔρχεται
καὶ κτυπάει πενθίμως τὰ παραθυρόφυλλα τῆς κα-
μαρούλας σου. Ναί, Λίνα μου, θύελλα καὶ κεραυ-
νὸς εἶναι αὐτὸ ποῦ θὰ σοῦ γράψω.

«Ενθυμεῖσαι τὴν Ελένην, ποῦ εἶχες γνωρίσει
ἄλλοτε εἰς τὴν ἐξοχὴν μας, ὅτε εἶχες ἔλθῃ νὰ περά-
σῃς λίγαις μέραις μαζὺ μας στὴν ἐξοχὴ; Τὴν ἐνθυ-
μεῖσαι; Μοῦ εἶπες ὅτι εἶναι ὠραία, ἀλλ' ὅχι καὶ
ὠραιότερα ἀπὸ ἐμέ. Τὶ μ' ἔμελλε αὐτό; Τὶ μ' ἔ-
μελλεν ἂν ἦτο καὶ ὠραιότερα; τί μ' ἔμελλεν ἂν ἦ-
μην καὶ ἡ ἀσχημοτέρα κόρη τοῦ κόσμου, ἀφοῦ μὲ
ἀγαποῦσεν ἐκεῖνος; Ἡ ἀγάπη του ἦτο ἱκανὴ νὰ μὲ
ὑψώσῃ εἰς τὸ κατακόρυφον τῆς καλλονῆς καὶ τῆς
καλωσύνης· αὐτὸ μ' ἔφθανε. Εὰν ὅλος ὁ κόσμος
μοῦ ἔλεγεν «εἶσαι ἀσχημὴ» κι' ἐκεῖνος μοῦ ἔλεγεν

«εἶσαι ὠραία», μόνον ἐκεῖνου ἢ φωνὴ θὰ ἐκυρια-
χοῦσεν εἰς τὴν ἀκοήν μου, ἔστω καὶ ἂν ἡ φήμη
μοῦ ἐπανελάμβανεν, ὅτι εἶμαι ἀσχημὴ, μὲ ἑκατο-
μύρια σαλπύγων εἰς τὰ αὐτιά μου!

Φαίνεται ὅμως, ἀγάπημένη μου, ὅτι ἡ εἰμαρ-
μένη μου, ὅχι μόνον δὲν ἠθέλησε νὰ γίνω εὐτυ-
χὴς, ἀλλ' ἠθέλησε νὰ γίνω δυστυχὴς καὶ διὰ δύο
μάλιστα λόγους.

«Θὰ σοῦ τοὺς ἐξηγήσω, διὰ νὰ ἐννοήσῃς τὸν
πόνον μου.

«Σιγὰ-σιγὰ, ἢ σχέσις τῆς Ελένης μετ' αὐτοῦ
ἐγίνετο στενωτέρα· ἐνόμιζα ὅτι ἡ οικειότης των
αὐτῆ προήχετο βεβαίως ἀπὸ κάποια ἀνανάκλα-
σιν πρὸς τὴν ἰδικὴν μας φιλίαν, διότι ἡ Ελένη,
καθὼς γνωρίζεις, ἦτο φίλη μου πολὺ στενὴ. Ἡμέραν
καὶ νύκτα μαζὺ σχεδόν. Καὶ δὲν ἔδωκα προσοχὴν·
ἄλλως τε εἶχα τόσην πεποιθήσιν εἰς τὴν ἀγάπην του!

«Τὸ εἶχεν εἰπεῖ εἰς ὅλον τὸν κόσμον· σχεδὸν
τὸ ἤξευρε καὶ ἡ μαμά, ἡ ὁποία κάποτε μὲ ἠρώ-
τησε πῶς μοῦ φαίνεται ὁ Περικλῆς. Ἦτο βλέπεις
καὶ υἱὸς τῆς φίλης της ἀδελφικῆς.

«Καμία ὑποψία· διότι διὰ νὰ εἶσαι δῦσπιστος,
πρέπει νὰ ἦσαι φιλάρεσκος, ἢ πρέπει νὰ μὴ ἀγα-
πᾶς πολὺ. Ο μεγάλος καὶ ὁ ἀληθινὸς ἔρωτες εἶναι
πεποίθησις καὶ ἀφοσίωσις· ἀχ! τὸν ἡσθάνθην καὶ
γνωρίζω τὸ ἐλάττωμά του αὐτό, διότι βέβαια εἶ-
ναι ἐλάττωμα αὐτοῦ τῆς εὐκλεινοῦς ἀγάπης.

«Αἴφνης ὅμως παρετήρησα ὅτι ἡ σχέσις των
ἠϋξάνετο περισσότερον παρ' ὅ,τι ἐπέτρεπεν ἡ ἀ-
πλῆ γνωριμία, ἐνῶ ταυτοχρόνως ἡ Ελένη ἐφρόν-
τιζε νὰ ἔρχεται εἰς τὸ σπῆτι μάλλον κατὰ τὰς ὤ-
ρας, ὅπου ἤξευρε ὅτι θὰ ἦρχετο καὶ αὐτός.

«Τοῦτο τὸ παρετήρησα ἀργότερα, καὶ μοῦ ἔ-
καμεν ἐντύπωσιν. Απεφάσισα νὰ τοὺς δοκιμάσω·
ἢ πεποιθήσιν μου πλέον ἤρχιζε νὰ κλονίζεται, ὅχι
ἀπὸ παραλόγους ὑποψίας, ἀλλ' ἀπὸ ἀποδείξεις· καὶ
ἠθέλησα νὰ βεβαιωθῶ. Μοῦ ἐδόθη δὲ λαμπρὰ εὐ-
καιρία. Ξεύρεις ὅτι τὰ φορέματά μου τὰ ράπτει ἡ
μοδίστα εἰς τὸ σπῆτι. Ἐκεῖνην τὴν ἡμέραν ἦτο ἡ
μοδίστα ἀπὸ τὸ πρῶτ', ἢ δὲ Ελένη ἦλθε τὸ ἀπόγευμα
εἰς τὰς δύο. Πολὺ ἐνωρίτερα, παρ' ὅ,τι ἄλλοτε.
Μετὰ πέντε λεπτὰ ἔρχεται καὶ ἐκεῖνος· καὶ αὐτὸς
ἐνωρίτερα. Τὶ σύμπτωσις! Εὐλόγησα τὸν Θεὸν
διότι μοῦ ἐδίδετο μία λαμπρὰ εὐκαιρία νὰ τοὺς ἀ-
φήσω μόνους. Πράγματι λοιπὸν βάζω τὴν ὑπη-

ρέτριαν νὰ ἔλθῃ καὶ νὰ μοῦ εἴπῃ ὅτι ἡ μοδίστα
θέλει νὰ μοῦ προβάλλῃ τὸ φορέμά μου.

— Οὐφ! κάμνω δῆθεν ἀδημονοῦσα· φαντάσου
νὰ γδίνεται κανεῖς... θὰ χάσω τόσην ὥρα ἀπὸ τὴν
συντροφίαν σας.

— Ἔτσι ὅμως θὰ εἶσαι αὔριον κομποτέρα, μοῦ
ἀπαντᾷ ἐκεῖνος.

«Ἐσηκώθηκα μὲ κάποιαν ραθυμίαν καὶ ἐξῆλ-
θον, ἀφοῦ ἔκλεισα καὶ τὴν πόρτα. Ἀδύνατον νὰ
σοῦ περιγράψω, ἀδελφοῦλα μου, τοὺς παλμοὺς τῆς
καρδίας μου, μόνον μὲ τὴν ἰδέαν, ὅτι ἠμποροῦσα
νὰ τοὺς συλλάβω ἐρωτοτροποῦντας. Ἐν τούτοις ἐ-
πεκαλέσθην ὅλον μου τὸ θάρρος καὶ ἐκύτταξα ἀπὸ
τὴν κλειδαρότρυντα τῆς πόρτας. Δὲν ἐφαίνετο τί-
ποτε· ἐκάθητο πολὺ πλαγίως· ἐνθυμήθην τότε τὴν
ἄλλην πόρταν τῆς κάμαράς μου, καὶ τρέχω ἐκεῖ· ἦτο
ἀντίκρου στὸ διβανάκι, ὅπου εἶχα ἀφήσει καθισμέ-
νην τὴν Ελένην.

«Πλησιάζω καὶ παρατηρῶ....

«Μὴ μ' ἐρωτᾷς τί εἶδα...

«Ἐννοεῖς ἀπὸ τὸ γράψιμό μου τί τρεμοῦλαν ἔ-
χει τὸ χέρι μου αὐτὴν τὴν στιγμήν.

«Ἀλλὰ πρέπει νὰ τὸ μάθῃς...

«Λοιπὸν τὸν εἶδα νὰ κάθηται πλησίον της καὶ
νὰ τῆς φιλή τὰ χέρια!...

«Δὲν ἤξεύρω ἂν ἄλλη θὰ ἐλιποθυμοῦσεν εἰς
τὴν θέσιν μου. Ἐγὼ ὅμως ἐκεῖνην τὴν στιγμήν
ἡσθάνθην τὴν καρδίαν μου νὰ γίνεται σιδερένια,
καὶ ἐπῆγα εἰς τὴν μοδίσταν, ἢ ὁποία πράγματι ἤ-
θελε νὰ μοῦ προβάλλῃ τὸ φόρεμά μου.

— Ἄφησέ το, τῆς λέγω· αὔριον.

Ἐκλείσθηκα στὴν κάμαρά μου κατόπιν, καὶ ἔ-
στειλα τὴν ὑπηρετρίαν νὰ εἴπῃ ὅτι μοῦ ἦλθεν ἓνας
πόνος ἕξαφνος καὶ δὲν θὰ ἤμπορέσω νὰ ἰδῶ κα-
νένα.

«Τὶ ἐντύπωσιν ἔκαμεν ἡ εἶδησις μου δὲν ἤ-
ξεύρω.

«Τοὺς ἤκουσα μόνον νὰ φεύγουν καὶ οἱ δύο
μαζύ.

«Ἐννοεῖς; Λίνα μου· ὅτι τὰ πάντα εἶχον τελει-
ώση, καὶ παρηγγεῖλα εἰς τὴν ὑπηρετρίαν ὁσάκις ἤρ-
χοντο ἢ ἐκεῖνη ἢ ἐκεῖνος, νὰ τοὺς εἴποῦν ὅτι εἶμαι
ἔξω.

«Ἀλλὰ δὲν ἔδωκαν αὐτὸν τὸν κόπον εἰς τὴν
υπηρετρίαν μου διότι τὴν ἐπομένην δὲν ἐφάνθησαν!

«Μετὰ δύο ἡμέρας ἔμαθον ὅτι ὁ Περικλῆς ἐζήτησεν ἐπισήμως τὴν Ἑλένην εἰς γάμον διὰ φίλου του, ἀλλ' ὁ πατὴρ τῆς τὸν ἀπέρριψε!...

«Τώρα ἀρχίζει πάλιν νὰ μοῦ κάμη κόρτε!

«Α! μὰ εἶνε φρικτόν!

«Απάντησέ μου, καὶ γράψε μου, μὲ ποῖον τρόπον νὰ τὸν περιφρονήσω, διότι ἡ περιφρόνησις ποῦ αἰσθάνεται δι' αὐτὸν ἡ ψυχὴ μου, μοῦ φαίνεται ὅτι δὲν ἀρκεῖ!

«Απάντησέ μου, ναί, ἀπάντησέ μου!... »

*
**

Δυστυχισμένη κόρη!

Διατὶ νὰ ζητήσῃς νέον τρόπον περιφρονήσεως!

Υπάρχει εἰς αὐτὸν τὸν κόσμον ἡ Νέμεσις, καὶ αὐτὴ εἰργάσθη διὰ σέ.

Ἀθῆναι

Ἡ ΔΙΝΑ

Ἀθῆναι

ΠΕΤΡΟΣ ΡΑΗΣΗΣ

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΙΑΤΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΜΙΑ ΑΝΑΜΝΗΣΙΣ

Ἡτο νῦξ τῶν Χριστουγέννων.

Ἐντὸς τοῦ δωματίου εὗρισκοντο, ἐκτὸς ἐμοῦ, οἱ γονεῖς, οἱ δύο ἀδελφοί μου καὶ ὁ γηραιὸς ἡμῶν φίλος κ. Εὐθύμιος ὅστις διὰ τῶν ἀνεξάντλητων αὐτοῦ ἀνεκδότην συχνὰ μὰς διεσκεδάξεν.

Ὁ κ. Εὐθύμιος πρεσβύτερος λευκόθριξ καὶ λευκοπόγων μὲ πρόσωπον ἡλιοκαῆς καὶ γαλανούς ὀφθαλμούς μειδιῶντας, ἦτο ἐκ τῶν εὐχαρίστων ἐκείνων γεροντίων ἅτινα ἀναδιφοῦντα τὰς ἀναμνήσεις των εὗρισκον πάντοτε κάτι νὰ διηγῶνται μετὰ χάριτος καὶ στωμυλίας.

Τὴν ἐσπέραν ἐκείνην ἔφαγε μαζὺ μὰς ἀπεφασίσθη δὲ νὰ μείνῃ παρ' ἡμῶν καθ' ὅλην τὴν νύκτα ἐπειδὴ κατ'ὀκει ἐκτὸς τῆς πόλεως καὶ δὲν τῷ ἦτο εὐκόλον νὰ μεταβῇ εἰς τὴν λειτουργίαν τῶν Χριστουγέννων, περὶ τὸν ὄρθρον.

Ἡτο τόσον οἰκεῖος τοςαύτην δὲ φίλιαν ἔτρεφε πρὸς ἡμᾶς ὥστε ἐθεώρει τὴν οἰκίαν μὰς «σὴν σπῆτι του» καθὼς συνείθιζεν ὁ ἴδιος νὰ λέγῃ.

Ἡ ὥρα εἶχεν ἀρκούντως προχωρήσει καὶ ὅμως οὐδεὶς ἠγέρθη νὰ μεταβῇ εἰς τὴν κλίνην του.

Μεσονύκτιον εἶχε σημάνει. Ὁ πατέρας καὶ ἡ μητέρα μου ἀπέναντι ἀλλήλων ἐπὶ τοῦ ἀνακλίντρου

Ἡ ΒΟΣΚΟΠΟΥΔΑ

Δὲν ζήλεψα οὔτε μιὰ φορὰ,
διαμάντια καὶ μαργαριτάρια.
Βρίσκω στὰ δάση τὴ χαρὰ
Καὶ μεσ' τὰ πράσινα χορτάρια.

⊕ ⊕ ⊕

Μέσ' τὸν καθρέφτη, στὸ γυαλί,
ποτὲ τὸ μάτι μου δὲν πέφτει.
Μὰ καμαρώνω ντροπαλῆ,
μέσα στῆς λίμνης τὸν καθρέφτη.

⊕ ⊕ ⊕

Δὲν ἔχω πλούσια φορεσιά,
γιὰ νὰ πλανῶ τὰ παλληκάρια.
Ἐχω στὸ πρόσωπο δροσιά,
καὶ στὴν καρδιά μαργαριτάρια!

Ἀθῆναι

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΙΑΤΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΜΙΑ ΑΝΑΜΝΗΣΙΣ

καθήμενοι ἀνεπαισθήτως παρεδόθησαν εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ φίλου Μορφέως ἐγκαταλειπόντες ἡμιτελὲς τὸ δόμινό των καὶ θορυβωδῶς ροχαλίζοντες. Ἡ δὲ Τσελίκα ἡ μικρὰ μαύρη γαλῆ μὰς ζηλεύσασα φαίνεται τὴν αὐτοσχέδιον συναυλίαν, ἐπροθυμοποιήθη νὰ λάβῃ μέρος καὶ μετ' ὀλίγον δὲν ἠκούετο ἐν τῷ δωματίῳ εἰμὴ τὸ *basso profundo* τοῦ μπαμπᾶ μου τὸ *contralto* τῆς μητέρας μου καὶ τὸ *accompagnamento* τῆς μικρᾶς γαλῆς.

Ἐκ τῶν δύο ἀδελφῶν μου, ὁ μὲν πρεσβύτερος ἐφυλλολόγει ἐν περιοδικῶν ἐν τῷ ὀ μικρὸς προσεπάθει. νὰ διδάξῃ τὸ σκυλάκι μὰς νὰ ἴσταται εἰς τοὺς δύο ὀπισθίους του πόδας.

— Λαμπρὰ βεγγέρα, διανοήθη ἐθελόγησεν τὸν ἀπέναντί μου καθήμενον κ. Εὐθύμιον, ὅστις ἐθέρμαινε τὰς χεῖρας του εἰς τὸ μαγκάλι, παρακολουθῶν διὰ ρεμβώδους βλέμματος τὴν σπιθηροβολοῦσαν στάχτην του.

Ἐξὼ ὁ βορρᾶς ἐσύριζε μανιωδῶς, οἱ δὲ παῖδες οὔτινες ἔψαλλον τὰ κάλαντα, ἀπὸ πολλοῦ ἤδη δὲν ἠκούοντο πλέον καταφυγόντες ἕνεκα τῆς προκηχρημένης ὥρας καὶ τῆς ψυχρότητος τοῦ καιροῦ εἰς τὰς κατοικίας των.

Ἀἴφνης παρατήρησα ὅτι οἱ αἰεῖποτε γελόντες ὀφθαλμοὶ τοῦ κ. Εὐθυμίου προσέλαβον μελαγχολικὸν βλέμμα ἐπὶ τοῦ μετώπου του βαθεῖα καὶ μεγάλῃ ρυτίτι ἐνεχαράχθη, δύο δὲ κυστικά δάκρυα κυλισθέντα κατὰ μῆκος τῶν παρειῶν του ἔπεσαν ἐπὶ τῆς πυρακτωμένης στάχτης.

Τὸν παρατήρησα ἔκπληκτος διότι πρώτην φορὰν ἀφ' οὔτου τὸν εἶχον γνωρίσει, τὸν εἶδον τοςοῦτον μελαγχολικόν.

— Τὶ ἐπάθετε; ἠρώτησα αἰσθανόμενος ὅτι ὁ γέρων ἐκεῖνος κάτι θὰ ἔπαθεν.

— Ω! μίαν ἀνάμνησις θλιβερά, τὴν ὅποιαν θὰ σοῦ διηγήθῃ ἐν ὀλίγοις, ὅπως ἀνκκουφίσω τὸ θεβαρημένον στῆθος μου, ἴσως δὲ ἐξ αὐτῆς ἀντλήσῃ καὶ σὺ καλὸν τι μᾶθημα. Θὰ ἤκουσες βεβαίως νὰ σοὶ ὀμιλῶ πολλὰκις περὶ Ἀμερικῆς ἔνθα ἐπὶ τέσσαρα διέτριψα ἔτη. Πῶς ἀπεφάσισα νὰ κάμω τὸ μακρὸν αὐτὸ παξεῖδι ἐγώ, ὅστις ἠγάπων παραφώως τὴν πατρίδα μου, ὅστις οὐδὲ πρὸς στιγμὴν ἀπεχωρίζομαι τῶν γονέων μου τοῦτο θέλω σοῦ εἶπει.

Ἥμην δεκαοκταετής, ὅταν τελειώσας τὰς σπουδὰς μου προσελήθη εἰς ἐμπορικὸν κατᾶστημα ὡς εἰσπράκτωρ.

Ὁ πρὸιστάμενός μου ἦτο κατὰ βάθος καλοῦ χαρακτήρος, ἀλλ' ἄνθρωπος τοῦ συμφέροντος, ἐνοῶν νὰ ἐργάζωνται οἱ ἄλλοι μὲ μικρὰν ἀμοιβὴν μὲ μισθὸν γλίσχρον μὴ ἀνταμείβων ἐπαξίως τὴν ἱκανότητά. Ἐπὶ τέσσαρα ὀλόκληρα ἔτη εἰργαζόμενον παρ' αὐτῷ, αἱ ὑποχρεώσεις καὶ εὐθύνη μου ἠξάνον, ἐν τούτους ὁ μισθός μου ἔμενεν ὁ ἴδιος

Ὡς ἐκ τῆς θέσεώς μου ἐσχετίσθη μὲ πολλοὺς νέους καλῶν καὶ πλουσίων οἰκογενειῶν, οὔτινες ἠδύναντο νὰ ἱκανοποιήσουν πᾶσαν τὴν ἰδιοτροπίαν. Πολλάκις ἀπέφευγον νὰ ὑπάγω μετ' αὐτῶν καὶ συναντῶν αὐτοὺς προσεποιούμενη ὅτι δὲν τοὺς ἐβλεπον ἐκ φόβου μὴ μὲ προσκλέσωσιν εἰς μέρος ἔνθα ἂν ἠρνούμην νὰ ὑπάγω θὰ μὲ ἀπεκάλουν ἰδιότροπον, ὑποχονδρικό, ἐὰν δὲ τοὺνκνίον ἐπήγαινα, θὰ ἐξώδεκα τὰ ὀλίγα χρήματά μου ἅτινα μόλις ἤρουν διὰ τὰς οἰκογενειακὰς μου ὑποχρεώσεις. Ἡρνήθη πολλάκις ἀπείρους προσκλήσεις ἐκδρομῶν, διασκεδάσεων, γευμάτων ἐσπεριδῶν.

Μίαν ἡμέραν εἰς τῶν φίλων μου ἀστεειούμενος ἐπὶ τῇ ἀρνήσει μου, εἰς πρόσκλησιν φιλικῆς δια-

σκεδάσεως, μὲ ἀπεκάλεσε φιλάργυρον. Μοὶ ἐφάνη πολὺ βαρὺ καὶ ἐδέχθη ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἐξακολουθητικῶς ἐσύγχρονον εἰς ὅλα τὰ μέρη ἔνθα μὲ παρέσυρον οὔτοι, ἐρρίφθη εἰς ὅλας τὰς ἡδονὰς, εἰς ὅλας τὰς διασκεδάσεις. Ἐγενόμενος ἐκδοτος, ἐπειδὴ δὲ ὁ μισθός μου δὲν ἐπάρκει, ἠναγκάσθη νὰ λαμβάνω ἀπὸ τὸ ξένον χρήμα.

Ω! τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν διὰ πρώτην φορὰν ἐκράτησα χρηματικὸν ἐκ τῶν εἰσπράξεών μου ἠσθάνθη ἐμαυτὸν πολὺ ἔνοχον, λίαν ταπεινωμένον.

Λογαρισμὸν ἐβλέπομεν εἰς τὸ κατᾶστημα κατὰ τριμηνίαν καθότι ἐκτὸς τῶν μεγάλων κονδυλίων ἅτινα ἐδίδον ἀκέραια, τὰς μικροεισπράξεις, ἐκράτουν εἰς ἰδιαιτερον ταμεῖον, τὸ ὑπόλοιπον τοῦ ὅποιου ἐδίδον καθ' ἡμέραν εἰς τὸν πρὸιστάμενόν μου.

Ἐν ὅσῳ ὁ χρόνος παρήρχετο τὸ εἰς τὸ κατᾶστημα χρέος μου ἀντὶ νὰ ἐλαττωθῇ ἠῤῥαζεν. Πολλάκις μετρητέθη, ἔκλαυσα, προσεπάθησα νὰ ἐπιστρέψω εἰς τὴν εὐθεῖαν ὁδὸν ἐξ ἧς παρεξέκλινον, ἀλλὰ μοὶ ἦτο ἀδύνατον.

Ἐκυλιόμην πλέον ἐπὶ τῆς κατωφερείας ἧτις φέρεϊ εἰς τὸ βάραθρον τῆς καταισχύνης. Τὸ τέλος τοῦ ἔτους ἐπλησίαξεν, ὤφειλον νὰ δώσω λ)σμόν.

Ἐξετάσας μικρὸν σημειωματάριόν μου, ἀνεκάλυψα μετὰ φρίκης ὅτι ἡμην ἐπιβεβαρυμένος μὲ τὰ ποσὸν 150 λιρῶν. Δι' ἐμὲ ἦτο πολὺ τότε.

Ἐτρεξα εἰς ὄλους ἐκείνους μεθ' ὧν κατεσπατάλησα τὸ καταχραστὸν χρήμα ὅπως μοὶ δανείσωσι καὶ ὅμως εἰς κατόπιν τοῦ ἄλλου, ἠρνήθησαν.

Αχ! αὐτοὶ οἱ φίλοι τῶν διασκεδάσεων! Ὄμιλλῶν μὲ τὸν ἥλιον τοῦ χειμῶνος, μὰς περιβάλλουν μὲ μειδιάματα χρυσῶν ἀκτίνων, μὲ θερμὰς περιπτύξεις, ἐν ὅσῳ ὁ οὐρανὸς τῶν θυλακίων μὰς δὲν ἐπιβαρύνετα μὲ τὰ νύθη τῆς πενίας! Τὸ μικρότερον νεφύδιον τοὺς ἀπομακρύνει!

Οὐδεὶς ἐκ τῶν κούφων ἐκείνων νέων ἐπροθυμοποιήθη νὰ μοῦ δανείσῃ ἔστω καὶ τὸ ἡμισυ τοῦ ποσοῦ ἀλλ' ἅπαντες ἐπροφασίσθησαν ὅτι δὲν εἶχον. ὅτι εὗρισκοντο ἐπίσης εἰς οἰκονομικὰς δυσχερείας καὶ μοὶ ἔστρεψαν τὰ νῶτα μετὰ ψυχρότητος.

Ἐπέστρεψα εἰς τὸ δωμάτιόν μου ἀηληπισμένος καὶ ἐνεκλείσθη σκοπῶν ν' αὐτοκτονήσω. Ἐμμεῖνα ἄγρυπνος μέχρι τῆς δευτέρας πρωινῆς ὥρας, σκεπτόμενος, κλαίων, ἐξουδενωμένος, μεταμεληθείς. Φεῦ! ἦτο πολὺ ἀργά.

Ελαβον τὸ πολύκρατον καὶ τὸ ἐσθήριζα ἐπὶ τοῦ κροτάφου μου, ὅτε αἰφνης ἤκουσα βήχα ἐκ τοῦ παρακειμένου δωματίου. Ω! ἦτο ἡ φιλάσθενος μήτηρ μου!

Εσκέφθην αἰφνης τὴν ἐντύπωσιν ἣν θὰ τῇ προὔξεναι τὸ κίνημά μου ὅτι θὰ τὴν ἐφόνευον αὐτοκτονῶν, ἔκλεισα τὸ ὄπλον ἐν τῷ ἐρμαρίῳ μου καὶ ἐρρίφθην ἐπὶ τῆς κλίνης εἰς μάτην προσκαλῶν τὸν ὕπνον μέχρι πρῶτας.

Ἡ ἐπαύριον ἦτο ἡ παραμονὴ τῶν Χριστουγέννων ἀκριβῶς ὡς σήμερον, ψυχρὰ καὶ παγετώδης ἡμέρα.

Αἰφνίδιας ἰδέας φυγῆς με κατέλαβε.

Καὶ νὰ φύγω μακρὰν, πολὺ μακρὰν, εἰς τὴν Ἀμερικὴν ἔνθα οὐδεὶς ἐκ τῶν γνωστῶν μου θὰ ἠδύνατο νὰ με ἴδῃ ἐρυθριῶντα ἐξ ἀισχύνης, οὐδεὶς θὰ ἐγνώριζεν ὅτι ἤμην εἰς καταχραστής... εἰς κλέπτῃς!

Ἀμέσως προσέτρεξα εἰς τὸ παρακτορεῖον ἀτμοπλοικῆς εταιρίας, ἔνθα ἔμαθον ὅτι ἀκριβῶς τῇ ἐπαύριον περὶ τὴν αὐγὴν ἐν πλοῖον ἀνεχώρει δι' Ἀγγλίαν καὶ ἐκεῖθεν εἰς τὸν νέον κόσμον.

Ελαβον εἰσιτήριον καὶ ἔπερξα κρυφίως ἐπὶ τοῦ ἀτμοπλοίου, ἐν κιβώτιον με μερικὰ ἐνδύματα.

Τὴν ἐσπέραν ἐπέστρεψα οἴκαδε φέρων θλίψιν μυχίαν ἐν τῇ καρδίᾳ. Ἐκλείσθην καὶ πάλιν ἐν τῷ δωματίῳ μου καὶ ἔγραψα μακροσκελῆ ἐπιστολὴν εἰς τοὺς γονεῖς μου, ἣν διέκοψα μόνον ὅταν οἱ κώδωνες τῶν Ἐκκλησιῶν ἀνήγγελλον τὴν λειτουργίαν τῶν Χριστουγέννων. Ἐπρεπε νὰ φύγω τὸ πλοῖον δὲν θὰ με περιέμενε ἐπὶ πλέον.

Ἡτοιμαζόμεν νὰ ἐξέλθω ὅτε ἐσκέφθην τοὺς γονεῖς μου.

— Ω! πῶς νὰ κάμω ἐπιθύρσια, διὰ νὰ φιλήσω τὴν μητέρα μου!

Εἰσῆλθον ἀκροποδητὴ ἐν τῷ δωματίῳ τῆς ἔνθα ὑπὸ τὸ ὄχρον τῆς κανδήλας φῶς τὴν εἶδον κοιμωμένην ἐν ἡρεμίᾳ, οὐδὲν ὡς ὑποπτευομένην τὴν συμφορὰν ἣτις ἐπέκειτο τῆς κεφαλῆς τῆς.

Ἐναπέθηκα κατὸν φίλημα ἐπὶ τοῦ μετώπου τῆς βροῆς τὴν φοιὰν κόμην τῆς διὰ τῶν δακρύων μου.

Ἐξύπνησε.

— Τὶ ἔχεις Εὐθύμιε. εἶπε

— Δὲν εἶνε Χριστοῦγεννα μητέρα, ἀπήνησα. προσποιούμενος ἀδιαφορίαν. Πηγαίνω στὴν ἐκκλησίαν καὶ ἐπέρξα ἀπὸ τοῦ δωματίου σου νὰ σὲ εὐχθῶ καὶ νὰ σὲ φιλήσω.

Καὶ τὴν ἠσπάσθην ἐκ νέου, φεύγων ταχέως.

Διήλθον ἔπειτα ἀπὸ τὸ δωμάτιον τοῦ δυστυχισμένου γέρου μου, τὸν ὅποιον ἠσπάσθην εἰς τὸ μέτωπον, τὸ ὄχρον ἐκεῖνο ὅπερ εἶχον κυλιῶσαι διὰ τῆς ἀτίμου προῆξέως μου.

Ἐρρίψα ἐν βλέμμα εἰς τὸν οἶκον ἔνθα ἀνετράφην καὶ ἀνεχώρησα. Ἀπὸ τοῦ καταστρώματος δὲ τοῦ ἀπερχομένου ἀτμοπλοίου, ἀπεχειρέτισα διὰ παντός πᾶν ὅτι ἠγάπων ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ. Τιμὴν, ὑπόληψιν, πατρίδα, πατέρα, καὶ τὴν μητέρα μου!

Ἄλλοίμονον ἐπέπρωτο νὰ μὴν τὴν ἐπαινῶ πλέον. Τέσσαρα ἔτη μετὰ ταῦτα ἐλάμβανον ἐπιστολὴν παρὰ τοῦ τλήμονος πατρός μου· ἐξ ἧς ἔμαθον ὅτι ἀπέθκεν ἐκ θλίψεως καὶ ὅτι ἠδυναμένη νὰ ἐπιστρέψω ἀφύσως διότι εἶχε πληρώσει τὸ χρέος μου.

Ὅτε δὲ δύο μῆνας κατόπιν, ἐπέστρεψα, εὐρέθην πρὸ τῶν δύο τάφων τῶν γονέων μου διὰ τὸν θάνατον τῶν ὁποίων θρηνῶ ἐπειδὴ θεωρῶ ἑμαυτὸν ἀμέσως ὑπαίτιον. Ἐκτοτε κατὰ τὴν σημερινὴν ἡμέραν ἐπέτειον τῆς φυγῆς μου, ἐνθυμούμενος τὸ φίλημα ὅπερ ἔδωκα εἰς τοὺς γονεῖς μου τὸ ὅποιον ἐπέπρωτο νὰ εἶνε καὶ τὸ τελευταῖον χύνω ἀφθονα δάκρυα.

Πάύσα, ἀπέμαξε τοὺς ὀφθαλμούς του καὶ ἐβύθισθη καὶ πάλιν εἰς τὰς σκέψεις του.

Ἡ ὥρα εἶχε παρέλθει.

Οἱ κώδωνες τῶν ἐκκλησιῶν ἐσήμεινον προσκαλοῦντες τοὺς πιστοὺς καὶ ἀπαντες ἠγέρθημεν ὅπως τρέξωμεν εἰς τὴν λειτουργίαν, μὴ ἐξαίρουμένων καὶ τῶν γονέων μου οἵτινες εὐηρεστήθησαν νὰ διακόψωσι τὴν περίφημον δυωδίαν των.

ΣΥΛΒΙΟΣ

ΤΟ ΠΑΡΑΤΟΝΟ

Μὲ τὸ παράτονον εἴ τα χεῖλη
Δυὸ λόγια θέλησα νὰ τῆς εἰπῶ,
Μὰ κείν' ἡ ἄπονη δὲν μοῦ ὁμίλει
Οὔτε μοῦ ἔλεγε... σὲ ἀγαπῶ.

Τολμῶ καὶ τῆς τὸ λέγῃ πάλι
Πῶς ἡ καρδία μου βαθεῖά ποιεῖ
Καὶ πῶς γι' αὐτὴν καὶ μόνο πάλαι
Μὰ... κείν' ἡ ἀσπλαγχνὴ μὲ λησμονεῖ...

EMMAN. B. ΠΑΤΕΡΑΚΗ Σ

Η ΔΥΣΤΥΧΙΣΜΕΝΗ ΛΕΠΡΑ

Είδες τὴν μικρὰν ἀλλ' εὐμορφὴν νῆσον, τὴν μητέρα τοῦ σπόγγου καὶ τῆς θαλάσσης τὴν κόρη;

Είδες τὴν ῥοδαλὴν θυγατέρα τοῦ Αἰγαίου, τὴν ἑγγονὴν τοῦ Πόντου μὲ τοὺς μεγάλους ἀποκρήμους τῆς βράχους καὶ τὰ γυμνά τῆς μεγάλας βουνά, τὰ ὁποῖα μόνον ἡ καλλικέλαδος χαιρετὰ πέρδιξ καὶ ὁ γλυκὺς τραγουδεὶ κορυδαλλός;

Τὴν νῆσον εἶδες ὅπου ἀνθεὶ ὁ θύμος καὶ φύεται ἡ συκῆ, ἡ δὲ ἐλαία σγουρὰ ἀπλώνει τὰ ἀργυρὰ τῆς φύλλα, ἥτις γεννᾷ παλληκάρια καὶ κεφάλια γερά;

Τὴν **Καλύμνον** εἶδες;

Εἰς μίαν μικρὰν μακρονήν τῆς χαράδραν εἰς τὴν ῥίζαν δύο βουνῶν μία λευκὴ ἐκκλησίτσα καὶ μία σειρά ὀλολεύκων σπητιῶν ἀποτελοῦν τὸ **Λαφάσι**, ὅπου εὐρίσκεται ἡ **Δυστυχισμένη**.

Εἶνε κοντόλιγγη γρηούλα κατοικοῦσα τὸ λεπροκομεῖον ἀπὸ πεντήκοντα περίπου ἔτων, φέρει ἀνεξίτηλως βαρύτερα τὰ σημεῖα τῆς ἀπαισίας καὶ φοβερᾶς λέπρας, παραμένει ἀνάματος, καὶ φιλοσοφεῖ ἢ ἀπελπισμένη.

Ἐχουσα ἔξωσμένην περὶ τὴν ὀσφύν τῆς λεπτὸν σχοινίον καὶ ἐπὶ τοῦ ὤμου τῆς φέρουσα κενὸν σάκκον, περιέρεται μόνη τὰ πέριξ ὑψούμενα ἄδενδρα βουνά, τοὺς αἰχμηροὺς βράχους, ὅπως συναθροίσῃ ὀλίγον ἄλας τοῦ φαγητοῦ τῆς, ὅπως συλλέξῃ ὀλίγα φρύγανα καὶ ξύλα, ὀλίγον πῆγανον καὶ θύμον καὶ ἐλελίσφακον, τὰ ὁποῖα καίουσα εἰς τὴν μικρὰν τῆς καλύβην, θερμαίνει τὰ φρίσσοντα καὶ αἰμωδιῶντα μέλη τῆς, τὰ ἀναισθητοῦντα καὶ αἰμάσσοντα ἄκρα τῆς.

* *

Ἀνερχομένη γυμνόπους καὶ ρακένδυτος τὰ πέριξ ὑψούμενα ὄρη, ἀντικρύζουσα τὴν φύσιν ἐν ἅλῃ αὐτῆς τῇ μεγαλοπρεπεῖα, ἀκούουσα τοὺς συρίζοντας ἀνέμους, τὴν μηκωμένην καὶ ἀφρίζουσαν θάλασσαν, τὰς φωνὰς τῶν πτηνῶν, βλέπουσα μακρόθεν τὴν κοσμοβριθὴ καὶ πολυτάραχον πόλιν, εἰς τὴν ὁποῖαν μακρόθεν καθορίζει ἴσως τὸν οἶκόν τῆς, ἐκσπᾷ ἢ δύσμοιρος εἰς ἀτελευτήτους λυγμούς.

Σημ. Οὕτω καλεῖται τὸ τρίωρον περίπου ἀπέχον τῆς πόλεως λεπροκομεῖον τῆς νήσου.

Ἀπορρίπτουσα τὴν καλύπτραν τῆς καὶ τὸ κεφαλόδεμα, παραμένει λυσικόμος, παρουσιάζουσα εἰς τὴν φύσιν χιονώδη κεφαλὴν, τῆς ὁποίας τὴν λευκὴν ὡς ὁ βάμβαξ κόμην τῆς ἔλκει ἀπελπισ ὀλοφυρομένη καὶ ἐν ᾧ οἱ μὲν ὀφθαλμοὶ τῆς μεταβάλλονται εἰς πηγὰς πυρίνων δακρῶν, ἡ καθαρὰ καὶ τραχεῖα φωνὴ τῆς μοιρολογεῖ μὲ τὸν συγκινητικώτατον ἐγχώριον τῆς Καλύμνου τόνον καὶ τρόπον, καὶ κλαίει κλαίει ἀπαρηγόρητα τὴν Μοῖρὰν τῆς, τὴν ὁποῖαν καταράται καὶ ἀναθεματίζει ἡ τάλαινα, διότι οὕτω φοβερᾶς, τὸσον ἀποτροπαίως τὴν ἐστέρησε τὸσων ἐγκοσμίων ἀγαθῶν, τῆς οἰκογενειακῆς τῆς γαλήνης καὶ εὐτυχίας, τῆς οἰκογενειακῆς τῆς ἐστίας καὶ θαλπωρῆς, τοῦ εὐτυχήματος νὰ ζῆ καὶ αὐτὴ ἐν μέσῳ τῆς κοινωνίας καὶ πολιτείας, ἐν μέσῳ φιλότων συγγενῶν, ἐν μέσῳ ἀγαπητῶν φίλων.

Β'.

Τὴν συνήνητσα προῖαν τινὰ ἐπὶ τινος αἰχμηροῦ καὶ ἀποκρήμνου βράχου, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ὡς ἄλλη αἰγαγρος σκαρφαλώσασα ἐκάθητο, ὡσεὶ ἐπὶ σκοπιᾶς, ὁπόθεν προσβλέπουσα τὴν μαινομένην καὶ ἐκσπῶσαν εἰς τὴν ῥίζαν τοῦ βράχου θάλασσαν, ἐτραγοῦδει μὲ τὴν γεροντικὴν ἀλλὰ διαυγῆ φωνὴν τῆς μοιρολογοῦσα παρελθόντα μεγαλεῖα, τὰ παλαιὰ τῆς νεότητός τῆς γεγονότα, τὰ ὁποῖα ἰσχυρότατα φαίνεται καὶ βαθύτατα ηὐλάκωσαν τὴν ἀπαλήν τῆς τότε καρδίαν, καὶ τὰ ὁποῖα ὁ τόσος παρελθὼν χρόνος, ἡ τόση τρικυμία καὶ ἀνήκεστος τῆς νόσου τῆς συμφορὰ δὲν ἠδυνήθησαν νὰ ἐπουλώσωσιν ἀλλ' οὔτε καὶ νὰ ἐξαλείψωσι τελείως ἔτι.

* *

Ἐνεθυμεῖτο μετὰ φρικτοῦ παραπόνου καὶ ἐμοιρολόγει τὴν νεανικὴν ἡλικίαν τῆς, ὁπότε ὑγιῆς καὶ ἀθη οὔσα, ἤλπιζεν ἀποκατάστασιν ἐν τῷ κόσμῳ καὶ παρέδωκε τὰς ἐλπίδας τοῦ μέλλοντός τῆς εἰς ὁμήλικά τινα Ἀδωνιν. Ἐνεθυμεῖτο τὸν ῥοδοπάρειον μνηστῆρά τῆς, ὅστις κατὰ τὰ λεγόμενα ἢ μᾶλλον τὰ ἔξομα τῆς, ἦτο «**Ψάρι τῆς Θάλασσης**», ὁ ὁποῖος κατήγετο ἀφόβως τὰς τεσσαράκοντα καὶ πλέον ὀργυιάς εἰς τὰ ἀφιλόξενα τῆς Ἀφρικῆς πελάγη, ὅπως διαγωνιζόμενος πρὸς τοὺς καρχαρίας καὶ τὰ ἄλλα θαλάσσια θηρία, ἀλιεῦση

τὸν πολύτιμον σπόγγον, τὸ μόνον τῆς νήσου προϊόν, τὴν μόνην τῆς νήσου πηγὴν συντηρήσεως καὶ πλοῦτου ἴσω.

Επλανᾶτο ὅμως ἡ τύλαινα εἰς τὰς ἐλπίδας τῆς ταύτας, ἠγνόει τὸ παρὸν, ἠγνόει τὸ μέλλον, ἠγνόει ὅτι τὰ σφριγηλά τῆς νεότητός τῆς ἄνθη, τὸ κομψὸν καὶ τετορνευμένον ἀνάστημά τῆς, οἱ ὡς κόρακος περοῦ μέλανες ὀφθαλμοὶ καὶ ὀφρύες τῆς ἔμελλον νὰ ἐκλύσωσι τὰ βάσκανα βλέμματα μιᾶς Ερηνύος. ἠγνόει ὅτι ἡ ὡς Ἀφροδίτης κατατομή τῆς ἔμελλε νὰ ἐπισύρῃ τὸν ζῆλον καὶ τὸν φθόνον ἀπαισίας τινός, ἀνηλεοῦς καὶ ἀδυσωπῆτου διώκτιδος, τῆς **λέπρας**, ἣτις θελχθεῖσα ἀπὸ τὸ ἀπαράμιλλον κάλλος τῆς, τὴν προσέβρισε καὶ προσέλαβεν ἔξ ἀπίνης, τὴν ἔχρισε μὲ τὸ ἀπαισίον τῆς χροῖσμα, τὴν ἐνεβολίασε μὲ τὸν βδελυρὸν καὶ ἀποτρόπαιόν τῆς ἴον, μὲ τὸ δηλητήριόν τῆς, ὅπως τὴν ἀναδείξῃ **μυσταγωγὸν** αὐτῆς καὶ **ἐέρσειν**, τὴν κάμη **λεπράν**.

*

**

Ἡ **λεπρά** αὕτη εἶνε ἡ ζῶσα ἱστορία τοῦ λεπροκομείου, τὸ ὁποῖον διῆλθε, φαίνεται, ἡμέρας φοβεράς εὐκλείας καὶ ἀπαισίας δόξης, περιλαμβάνον ποτὲ εἰς τὰ μικρὰ καὶ πῶς κομψὰ του οἰκήματα δεκάδας ὅλας δυστυχῶν, κόσμον ὀλόκληρον ἀηλιπισμένων λεπρῶν. Εἶδε νὰ παρέλθῃ πρὸ αὐτῆς ἄσπας οὗτος ὁ κόσμος τῶν δυστυχῶν, τοὺς ὁποίους ὡς ἀρχαιοτέρα ὄλων εἰσερχομένους τὸ πρῶτον εἰς τὸ λεπροκομεῖον, πρώτη αὐτὴ ὑπεδέχθη καὶ πρώτη περιποιήθη πάντας, συνοδευομένους ἑκάστοτε ὑπὸ τῶν ὀλοφυρομένων γονέων καὶ ἀδελφῶν των, τῶν κλαιόντων καὶ ὀδυρομένων οἰκείων καὶ φίλων των, οἵτινες ἐν κοπετοῖς καὶ ὀδυροῖς ὡσεὶ ὠδήγουν αὐτοὺς εἰς τὸ μνήμα, συνώδευον αὐτοὺς εἰς τὸ λεπροκομεῖον.

Παρηγόρει πάντας αὐτοὺς μὲ τὰς θερμότερας παραμυθητικὰς λέξεις, μὲ βαθύ τι φιλοσοφικὸν πνεῦμα, τὸ ὁποῖον μόνον ἡ δυστυχία ἐμπνέει καὶ ἡ κοινὴ συμφορὰ, τοὺς καθωδήγει εἰς τὰ κρῶτα ἐν τῷ λεπροκομείῳ βήματά των, ὅπως τέλος τοὺς ὀδηγήσῃ εἰς τὸ τελευταῖον αὐτῶν καταφύγιον, εἰς

ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΗΣ ΜΠΑΡΠΕΡΙΝΑΣ

Ἀλφρέδου Μυδῆ

Ω καβαλλάρη ποῦ κινᾷς
γιὰ πόλεμο, ὄμορφέ μου
τί πᾶς νὰ κάνης πέ μου
τόσο ἀπὸ ἴδω μακρὰ;

Δὲν βλέπεις πόσο ναι βαθεῖα
ἡ νύχτα, καὶ δὲν εἶδες
πῶς εἶν' ὄλο φροντίδες
ὁ κόσμος τοῦτος δά;

Σὺ ποῦ πιστεύεις πῶς κ' ὁ νοῦς
κ' αὐτὸς δὲν συλλογιέται
μιὰ ἀγάπη ποῦ ἀπαρνιέται
στ' ἀλήθεια κ' ἡ καρδιά,

αὐτὸ τὸ μνήμα, μόνη αὐτὴ μακρόθεν ἀκολουθοῦσα τὸν ἕνα καὶ μόνον ἱερέα.

Ενθυμεῖται τὰς φοβεράς ἱστορίας ἀπάντων τῶν λεπρῶν, μὲ τὰς φρικιαστικὰς παραλλαγὰς καὶ ἀλλοιώσεις ἐκάστου καὶ τὰς ἰδιοτροπίας αὐτῶν, τὰς ὁποίας μὲ τὴν νόστιμην Καλυμνιακὴν προφορὰν τῆς ἀφηγεῖται ἀπλοϊκώτατα χωρὶς οὐδεμίαν νὰ αἰσθάνηται ταραχὴν, χωρὶς ποσῶς νὰ συγκινῆται οὐδὲ πρὸ τῶν τραγικωτέρων τοῦ βίου γεγονότων, ἀλλ' οὔτε καὶ πρὸ αὐτοῦ ἔτι τοῦ θανάτου, τὸν ὁποῖον περιφρονεῖ σκαιότατα, βδελύσσεται ἀπηνῶς καὶ ἀπεχθάνεται σαρκαστικώτατα.

Τὸν ἰδιαίτερον αὐτῆς τάφον, τὸν ὁποῖον μὲ τὰς ὀξώδεις πληγωμένας τῆς χεῖρας ἀνέσκαψε μόνη ἀπὸ ἔτων ἤδη, ἐπισκέπτεται καθ' ἑκάστην, περιποιουμένη αὐτὸν ὡς τι μαμμόθροστον. Τὸν καθαρίζει — καὶ τί νὰ καθαρίσῃ, ἀφ' οὗ λάμπει ἐκ τῆς καθαριότητος — τὸν ἀσπρίζει μὲ ἄσβεστον, φυτεύει πέριξ αὐτοῦ εὔσομα ἄνθη καὶ δένδρα ἀειθαλλῆ, ὑπὸ τὴν σκιὰν τῶν ὁποίων ζητεῖ ἀνακούφισιν τῆς πονεμένης ψυχῆς τῆς, ἕως οὗ εἰς τὸν παρακείμενον τάφον ἀνακουφίσῃ τὸ ταλαιπωρούμενον πονεμένον τῆς σῶμα, καὶ ἔνδακρυς τριγκλίζουσα ἐπιστρέφει πάλιν κεκηκυῖα εἰς τὸν πτωχικὸν τῆς οἰκίσκον, ὅπως φάγῃ τὸν ἄρτον, τὸν ὁποῖον ἡ φιλανθρωπία τῆς μικρᾶς νήσου τῆ προσπορίζει.

Ἡ ἀπαίδευτος καὶ ἀγροτικὴ ψυχὴ τῆς ἀπειτανόθη πλέον ἐν τῇ συμφορᾷ καὶ τῇ δυστυχίᾳ καὶ μόνον ἡ ἀνάμνησις τῶν νεανικῶν τῆς χρόνων, τοῦ σφρίγγου καὶ τοῦ κάλλους τῆς ἐπαναφέρει εἰς ἑαυτήν, τὴν κάμνει ν' ἀνανήψῃ, καὶ τότε ἀναπολεῖ τὸ τόσον ἐλπίδων παρελθόν τῆς, τὰς νεανικὰς αὐτῆς ὁρμάς, τὰς φαντασιοπληξίας τῆς.

Παραβάλλουσα ταῦτα πρὸς τὴν ἐν τῷ λεπροκομείῳ ζωὴν τῆς, τὸ ἄθλιον ἐν αὐτῷ παρελθόν, τὸ ἀθλιέστατον παρὸν, τὸ ἄπελι καὶ ἀπαισίον μέλλον τῆς, ἐκβάλλει ἐκ τοῦ στήθους τῆς οὐχὶ παρὰ πονον ἢ ἀναστεναγμόν, ἀλλ' ἀτόχημα μυκηθμὸν ἄγριον, μυκηθμὸν ὅμοιον τῆς μυκωμένης θυέλλης, τῆς ἀγρίας καὶ μαινομένης θαλάσσης.

Ἡ δυστυχισμένη Λεπρά!

ΣΚΕΥΟΣ Γ. ΖΕΡΒΟΣ Ἱατρός

Ἄλλοι καὶ τρισαλλοῖμονο
ποῦ κυνηγᾷς τὴ Δόξα
καὶ τῶν νικῶν τὰ τόξα
καπνὸς εἶναι κ' αὐτά.

Ω καβαλλάρη ποῦ κινᾷς
γιὰ πόλεμο ὄμορφέ μου
τί πᾶς νὰ κάνης πέ μου
τόσο ἀπὸ μᾶς μακρὰ.

Πᾶω νὰ κλάψω τώρα ἐγὼ
π' ἄλλοῖμονο! θαρροῦσα
πῶς ἐχαμογελοῦσα
τόσο πολὺ γλυκά.

(μετάφρ.)

ΓΕΩΡΓ. Θ. ΣΗΜΗΡΙΩΤΗ

ΟΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΑΙ ΜΑΣ

Ο ΔΟΥΣΤΡΟΣ

Εἶνε καλλιτέχνημα χαριτωμένον ἔξ ὀπτης γῆς τοῦ συμπολίτου μας γλύπτου κ. Ρήγου. ὁ ὁποῖος εἶνε περροικισμένος μὲ ἀληθινὰ τάλαντα.

ΕΚΔΙΚΗΣΙΣ

Τὸ βράδυ ἐκεῖνο ὁ Μαστρομανώλης, τὸ πειδὶ τίμιο ταλληχάρει τοῦ χωριοῦ, γύρισε μελαγχολικὸς στὸ φτωχικὸ του. Τὰ παιδάκια του, τρία τρυφερά βλατάρια, ἕνα ξανθόμαλλο κοριτσάκι μὲ μεγάλα γαλάζια μάτια καὶ δυὸ ἀγοράκια, ποῦ στὰ μετωπᾶκια τους ζωγραφίζουσαν ὅλη ἡ παιδιὰτικὴ ἐκείνη ἀγνότης καὶ καλωσύνη ποῦ λὲς κ' εἶναι κλειμένη ἀπ' τῶν ἀγγέλων τὸ χαμόγελο, τὸν ἐτριγύρισαν χαρωπὰ μὲ τὰ τρελλὰ ξεφωνητὰ τους. Τὸ μεγαλιέτερο ὁ Νίνος, ἐπήδησε σὰν ἐπιτή-

δειος καβαλλάρης στὸ γόνατό του καὶ ἤρχισε νὰ κινᾷ στὸν ἀέρα τὰ μικρούλια πόδια του φωνάζοντας χόπ-χόπ! καὶ ἀνεμίζοντας μιὰ ψιλὴ βεργίτσα σὰν μαστίγιο, ἐν ᾧ ἡ Νίτσα ρίχτηκε στὸ λαιμό του καὶ μὲ τὰ γυμνά ὡς τοὺς ὤμους χεράκια τῆς τὸν ἀγκάλιασε κ' ἄρχισε νὰ τοῦ δίνῃ ἀμέτρητα φιλιὰ μὲ τὰ τριανταφυλλένια μυρωδάτα χεῖλη τῆς.

— Τί μοῦ φερες ἀπόψε πατέρα; τί μοῦ φερες;.. Ὁ Νίνος ἔσπασε τὴ κούκλα μου καὶ σήμερα ὅλη τὴν ἡμέρα ἐκλαία... μὰ δὲν πειράζει πατέρα μου

θα μου πάρης καινούργια... δεν θα μου πάρης;...
 Ω ή χαρά των παιδιών, το άτιμητο στολίδι του σπητιού! Κουρασμένος απ'τή δουλειά της ημέρας σαν νοιώση ο πατέρας τα τρυφερά εκείνα χέρια να τον ἀγκαλιάζουν και άκούση τα ασυμμάχητα και μισά λογάκια, ξεχνά τή κούρασί του και τή ψυχή του πλημμυρίζει ή υπερηφάνεια, γιατί είναι δικά του, είναι αίμά του, είναι πλασμένα απ' το κορμί του και ή ψυχή τους είναι ένα κομμάτι της ψυχής του.

Μά το βράδυ εκείνο ο Μαστρομανώλης δεν χαμογελοῦσε στα άθωα χάρδια των παιδιών. Μιά βαθειά ρυτίδα στο μέτωπό του έδειχνε πώς κάτι φοβερό τρικύμιζε τή ψυχή του, σκοτεινίαζε το λογικό του και θόλωνε τα μάτια του.

Στά λόγια της Νίτσας ένα δάκρυ κρυφοστάλαξε απ' τα μάτια του και κατακύλισε άργά στο ροδοκόκκινο μάγουλο του παιδιού. Και το δάκρυ εκείνο έκαε τόσο, που ή Νίτσα τον κύταζε παράξενα:

— Πατέρα, κλαίς και συ για τή κούκλα μου, που μου τήν έσπασε ο Νίνος;

— Ναι παιδί μου, μά θα σου πάρω άλλη μὴν λυπάσαι γι' αυτό.

— Εγώ; όχι πατέρα μου μά εσύ κλαίς...

Εξαφνα στην πόρτα άκούστηκε μιά κρυσταλένια φωνή...

— Κάτι άργησες απόψε Μανώλη;

Και μιά κορμοστασιά περίφανη προχώρησε. Ηταν ή Μάρθα ή γυναίκα του.

Ο Μαστρομανώλης δεν άπήντησε στην έρώτησή της, μήτε έστρεψε να τήν δῆ, γιατί τα μάτια του ήταν δακρυσιμένα και ή φωνή του θάτρεμε...

Επειτα από λίγο:

— Γιατί άργησα; να έμπλεξα με κάτι φίλους... έπειτα επήγα κάπου για μιά υπόθεση... Μά τώρα βάλε τα παιδιά να φάνε και να κοιμηθούν· εγώ δεν έχω όρεξι απόψε...

— Μά για πές μου, τί υπόθεσι; ποιους φίλους;... τα λόγια σου κρύβουν κάποιο μυστικό... μὴν εισαι άρρωστος; τα μάτια σου είναι κόκκινα σαν νάχης κλάψει, τα χέρια και το μέτωπό σου ανάβουν, σαν νάχης πυρεττό...

Ο Νίνος ξεπέζεψε απ' τάλόγο του, και κύταζε τότε τή μάνα και τότε τον πατέρα, ενώ ή Νίτσα κρατώντας από τήν ρόμπα τήν μητέρα, της λέγει.

— Για τήν κούκλα μου κλαίει καλέ μητέρα...

— Γυναίκα βάλε τα παιδιά να κοιμηθούν. Και σαν τελειώσης έλα εδώ... μά προητέρα τα παιδιά... άκουσ;

Και στρέφοντας τα μάτια έξω από το άνοιχτό παράθυρο:

— Καταραμένο σπήτι! φωλιά μυριοκέφαλου φειδιού!!

Η Μάρθα στ' άκατανόητα εκείνα λόγια σηκώθηκε· μιά νεκρική γλωμάδα χύθηκε στο λεπτοκαμωμένο πρόσωπό της, εκύτταξε μηχανικά έξω από το παράθυρο και συμμαζεύοντας τα μικρά, έπήγε σιωπηλή στο πλαινό δωμάτιο.

Ο Μαστρομανώλης άναψε ένα σιγάρο και κατόπιν άκούμπησε το βαρύ μέτωπό του επάνω στην άδμα και ροζιασμένη παλάμη του!

Πόση ώρα έμεινε στη θέση εκείνη δεν θυμάται, μά πρέπει να είχε περάση αρκετή· γιατί το σιγάρο σώθηκε και τούκαψε το δάχτυλο...

Στο κατώφλιο της πόρτας ξαναφάνηκε ή Μάρθα και άλαφροπατώντας για να μὴν ταραξη τή συλλογή που ήταν βυθισμένος, ἤλθε άπαλά-άπαλά, κάθισε πλάι του και πέρνοντας τα ἤλιοκαμένα χέρια του μέσα στα κρινοδάχτυλά της:

— Λοιπόν; τί συλλογάσαι;

Ο Μαστρομανώλης τήν εκύτταζε στα μάτια, το χέρι του σιγότερε μεσα στο δικό της και της λέγει...

— Γυναίκα, κάνε τήν καρδιά σου σιδερό, βράχο και πειδ σκληρή άκόμα, γιατί αυτό που θα μάθης απόψε είναι πολύ φοβερό... Είμαστε στο δρόμο... αύριο το πρωί δεν θα μάς σκεπάζη πειά ή σκέπη αυτή το σπητάκι αυτό που να, πώς να στο πω γυναίκα... τ' άγαπω σαν τα παιδάκια μας.

Α Μάρθα θέλησε να τον διακόψη!

— Περίμενε θα τα μάθης όλα. Είμαστε χαμένοι. Θυμάσαι; πάνε δυό χρόνια τώρα που ή ξεραίλα και το κρύο έκαψε το ελαιόκτημά μας. Θυμάσαι, που άναγκάστηκα τότε, για να μὴν πεθάνουμε από τήν πείνα, να ξαναπιάσω πάλιν τή πρώτη μου τέχνη, που ώρκίσθηκα όταν σε πήρα να τήν παρατήσω, τήν τέχνη που ἤξευρα να πετάω βράχους στον άέρα με τήν δυναμίτιδα. Ητανε δύσκολη δουλειά και επικίνδυνη. Συλλογίσου να μ' έφερναν να μιιά μέρα κυλισμένο στα αίματα, νεκρό, με κανένα βράχο σφηνωμένο στο μυαλό μου... Οχι! είχα όρκισθῆ στην άγάπη μας, να μὴν ξαναπιάσω στα χέρια μου τον λοστό το φυτίλι και τή δυναμίτιδα. Θα καλλιεργούσα

το κτήμα, που με της οικονομίες μου είχα άγοράση και από το εισόδημά του θα ζούσαμε ἤσυχα. Μά ή άναθεματισμένη εκείνη χρονιά... Σ' έβλεπα τότε να λυώνης σιγά-σιγά... Τῶνοιωθα πώς έλυωνες γιατί φοβούσουνα για τήν ζωή μου, που τήν έβλεπες να κρέμαται από μιά κλωστή... και ή καρδιά μου έκλαιε μέσα μου. Τότε έκανα κάτι που δεν σου τῶπα άκόμα... Εβαλα το σπητάκι αυτό και το κτήμά μας ένέχυρο... ξέρεις σε ποιόν;

Και ο Μαστρομανώλης έδειξε με το δάχτυλο έξω από το παραθύρι τα φωτισμένα παράθυρα ενός μικροῦ μεγάρου το πειδ 'ψηλό απ' όλα τα σπήτια του χωριού...

— Στον Περούκα τον τραπεζίτη;...

— Ναι! σ' αυτόν τον τοκογλύρο, στο τέρας αυτό που τῶχουν τα σπλάχνα του Άδου ξεβράση στη γῆ. Τα έβαλα ένέχυρο και τράβηξα πενήντα λίρες. Από τα χρήματα εκείνα, που ο Θεός ξέρει με ποσες άτιμίες, με πόσα άναθεματίσματα και κατάρες με πόσα δάκρυα φτωχώνε είχε μαζέψη στη σιδερένια κάσα του, έχασα τριάντα σε μιά δουλειά, που θέλησα να κάνω τότε με κάποιον φίλον μου και με της άλλες είκοσι περάσαμε τήν άναθεματισμένη εκείνη χρονιά. Τέλος ἤλπιζα πώς με το μαξούλι που θάπερνα από το κτήμα μας θα πλέρωνα σιγά-σιγά το χρέος μου. Μά οι τόκοι έτριπλωσαν το δάνειο σ' αυτά τα δύο χρόνια. Όταν είδε ο άπάνθρωπος πώς τα χρήματα φτάζανε στην άξια που έκαναν τα κτήματά μας, χωρίς να με ειδοποιήση μου κίνησε άγωγή. Η άπόφασις βγήκε και μου έδωσε τρεις μέρες άδεια ἤ να πληρώσω το χρέος ἤ να πάρω τα παιδιά μου και τή γυναίκα μου και να φεύγω από το σπήτι μου γιατί τήν τρίτη θα τα πουλούσε και τα δυό.

Σήμερα τελείωσε ή προθεσμία.

Απόψε πήρα τα μάτια μου και πήγα να τον βρω ἴσως και μπορέσω με της παράκλησές μου να τον πείσω ν' αναβάλη τή πούλησι.

Επεσα στα γόνατα τον παρεκάλεσα, τον ώρκισα στο Σταυρό, στη πίστη μας να μὴ μάς πετάξη στους πέντε δρόμους και γίνωμαι περίγελο στο χωριό. Του είπα λυτήσου τα παιδιά μου τή γυναίκα μου... μά που; αυτός δεν έχει μήτε γυναίκα μήτε παιδιά, για να νοιώση τον πόνο που σπάραιε τή καρδιά μου εκείνη τή στιγμή, σαν έφερνα στο νοῦ μου τον γχερεμό που μάς έρριχνε όλους με τόση άσπλαχνία. Κάνε του λέγω αυτό το καλό, σώσεμας! κι αυτός που δια-

φεντεύει από κει πάνω θα σου πλερώση τή καρδία σου αυτή. Μά τίποτε... Βράχος... γυναίκα, βράχος, ξέρεις τί θα πῆ βράχος σκληρότερος κι από κείνους που πετούσα εγώ στον άέρα με τή δυναμίτιδα.

Εδώ ο Μαστρομανώλης σταμάτησε· λές και δεν είχε το θάρρος να προχωρήση.

Μιά άστραπή επέρασε από τα μάτια του. Το αίμά του άνέβαινε σιγά σιγά του έσφιγγε τον λαιμόν του σαν ναθελε να τον πνίξη.

— Έκανα να φύγω... μά τα πόδια μου ήταν βαρειά σαν από μολύβι... — Ελεος! — του λέγω — Ελεος!... Τέλος σαν να μάλαξαν τα λόγια μου τήν πέτρινη καρδιά του, στρέφει και μου λέγει — Κάτι μπορεί να γίνη... στείλε μου άπόψε τον Γιαννακό τον Χαρίτο, μ' εκείνον θα συνεννοηθώ και κείνος θα σου μεταδώση τήν άπόφασί μου.

Έφυγα.

Βρήκα τον Γιαννακό στο καφενέ του Πούλια. Επαιξε πρέφα με κάτι φίλους... Τον σήκωσα απ' τα χαρτιά και τον έστειλα. — Σε καρτερώ εδώ... του είπα. Κι' ο Γιαννακός έφυγε... Σε λίγο γύρισε, μά τα μάτια του είχαν κάποια άγριάδα.

— Λοιπόν; του λέγω... —

Με πήρε παράμερα και σκύβοντας κοντά σ' αὔτι μου, τόσο που έννοιωσα τήν αναπνοή του.

— Δέν μου λές Μαστρομανώλη που γνώρισε αυτός ο παληάνθρωπος τή γυναίκα σου;...

Ενα άχ! σπαραχτικό άκούστηκε και ή Μάρθα ξεφυγε από τα χέρια του και κυλήστηκε χάμου...

Ο Μαστρομανώλης σηκώθηκε με τα μαλλιά όρθά, με τα μάτια γουρλωμένα έξω από της κόχες... σταμάτησε δυό στιγμές, κύτταξε με πρόμο το άκίνητο κορμί που κειτόυτανε στο έδαφος, επήρε γύρω τήν κάμαρα δυό-τρείς στροφές σαν λειοντάρι μέσα στο σιδερένιο του κλουβί, κατόπιν σταμάτησε απότομα και ένα χαμογέλιο άγριο ξεχύθηκε στη μορφή του, μιά στιγμή έταλαντεύθηκε, ύστερα προχώρησε άποφασιστικά σε κάποιο έπιπλο, άνοιξε ένα συρταράκι, επήρε κάτι και σαν τρικυμία ώρμησε στην έξωπορτα.

Περνώντας από τήν αύλη πήρε και κάτι άλλο που έμοιάζε σαν μπαστούνι, και έτσι ξέσκεπος άναμαλλιάρης έβγήκε στο δρόμο...

Η άστροφώτιστη νύχτα έχυνε στη κοιμισμένη πλάσι μιά άνέκφραστη γαλήνη. Ολα σι-

ωπηλά, ελα ήσυχα. Τὸ χωριὸ κοιμᾶται. Μόνο κάπου κάπου ἀκούεται τὸ γαύγισμα νανενὸς κυλίου στὰ τριγύρω ἀμπέλια. Διαβάτης κανένας στὸ δρόμο... Ἀνάρη-ανάρη διακρίνεις μερικά νυσταγμένα φώσια, ποῦ ξαγρυπνοῦνε στὴ νύχτα. Πέρα στὴν ἄκρη τοῦ χωριοῦ ὅπου εἶνε καὶ τὸ κοιμητήριον, ὑψώνονται στὰ διαμαντένια βάλθη τοῦ οὐρανοῦ ἡ πένθιμες κορυφές τῶν κυπαρισσιῶν.

Μιά σκιά μὲ βῆμα γοργὸ προχωρεῖ πάντα στὸν ἴσιο δρόμο τὸν γεμάτο σκόνη, ποῦ ξασπρίζει στὴ νύχτα.

Καὶ ἡ σκιά βιαστικῆ προχωρεῖ ὀλοένα. Φθάνει ἐμπρὸς σ' ἕνα φράχτη, τὸν πηδᾷ ὡς ζαρκάδι, περνάει ἕνα χωράφι, πηδᾷ δεύτερο φράχτη καὶ βρίσκεται κάτω ἀπὸ πυκνὴν συδενδράδα γηραλέων ἐληθῶν.

Στὸ μέρος ἐκεῖνο σταμάτητε λίγο γιὰ νὰ συνέλθη. Καὶ μὲ τὰ μάτια κερρωμένα πάντα στὸ ἴδιο σημεῖο ξανάρχητε τὸ δρόμο. Τέλος σὲ λίγο φτάνει κάτω ἀπὸ ἕνα ἀψηλὸ ἀσβεστομένο τοίχο. Εἰδώ ὁ ἴσκιος δοκιμάζει ν' ἀναίβῃ μὰ τὰ νύχια του μάτωσαν ἐπάνω στὴς ἀσβεστομένες πέτρες. Στρέφει τὸ βλέμμα γύρω του. Μιά ὑψηλὴ ἐληά, ποῦ ἕνα ἀπὸ τὰ κλωνιά της χονδρό, ἔγεργε πρὸς τὸ μέρος τοῦ τοίχου, προσείλκυσε τὴν προσοχὴν του καὶ χωρὶς νὰ χάσῃ καιρὸ, ἀναβαίνει στὸ δένδρον κρατώντας πάντα τὸ σιδερένιον ραβδί του.

Φτάνει στὸ χονδρὸ ἐξώκλαδο καὶ κρεμιέται, τὰ πόδια του ἀκούμπησαν τὴν κορυφὴν τοῦ τοίχου. Τὸν καβαλλικέβει, μετρᾷ μὲ τὸ μάτι τὸ βάθος καὶ ὡς καλὸς ἰππέας ξεγλυστρᾷ καὶ ἀφήνει τὸ κορμί του νὰ πέσῃ, ἄφ' οὔ ἔρριξε προτιήτερα τὸ σιδερένιον ραβδί.

Τὴ στιγμὴ ἐκεῖνη σ' ἕνα παράθυρον φάνηκε κάποιον μορφή, καὶ ὁ ἴσκιος σταμάτησεν ἀκίνητος. Στὴ θέσιν ἐκεῖνη ἔμεινε κερρωμένος, ὅσο ποῦ ὁ ἄνθρωπος ποῦ ἐστάθη στὸ παράθυρον ἐχάθη καὶ πάλι. Τὸ φῶς τῆς κάμαρας ἐσβυσε.

Ὁ ἴσκιος ἐπροχώρησε ἀκροπατώντας κάτω ἀπὸ τὰ πυκνὰ τοῦ κήπου φυλλώματα. Σὲ λίγο βρέθηκε κάτω ἀκριβῶς ἀπὸ τὸ παράθυρον. Γονάτισε στὰ χόματα καὶ ὡς ἄνθρωπος ποῦ ζέρει καλὰ τὴν τέχνην, ἤρχισε σιγά σιγά νὰ τρυπᾷ τὸν τοίχον τοῦ μεγάρου βαθεῖα πρὸς τὸ θεμέλιον. Κατόπιν ἔβγαλε ἀπὸ τὴν τσέπη του ἕνα μικρὸ πακετάκι, τὸ ἔβαλε μέσα, ἤναψε ἕνα σπύρτο καὶ ἀπομακρύνθηκε βιαστικά.

Δὲν εἶχαν περᾶσει δυὸ λεπτά καὶ ἕνας φοβερὸς καταχθόνιος κρότος ἀκούστηκε.

Τὸ ἔδαφος ἐσεισθηκε τρομαχτικά... Τὰ γύρω βουνὰ ἀντιλάλησαν... Τὸ μέγαρον σωριάστηκε σ' ἐρείπια.

Κι' ὁ ἴσκιος χωμένος σὲ μιὰ γωνιά τοῦ κήπου, μόνος αὐτὸς θεατῆς στὸ ἀπαίσιο θέαμα.

— Καταραμένο σπῆτι... φωλιά μυριοκέφαλου φειδισῷ!... ψιθύρισε.

επτέμβριος 1903 ΚΩΣΤΑΣ ΣΗΜΗΡΙΩΤΗΣ

ΣΜΥΡΝΗ

Κάποτ' ἀποκοιμήθηκα—μὰ νᾶταν ὕπνος τάχα;— οὔτε μιὰν ὥρα, οὔτε μισή, λίγες στιγμὲς μονάχα, τόσο ποῦ μόλις καθιστὸς, κοινώντας τὸ κεφάλι τὸν ὕπνον ἐχαιρέτησα κι' ἐξήπνησα καὶ πάλι.

Ὑπνος τρεχάτος κι' ἄπιαστος ὡς τὴν ψευτέρα ἐλπίδα... Κι' ὅμως διηγῶντας τ' ὄνειρον τὸ μαγευμένον ποῦ εἶδα ὄρες θὰ λέω καὶ θὰ μιλῶ κι' ἀτέλειωτο θὲ νᾶνε.

Εἶσαι ἀπομένει ἢ ἐνθύμησι κι' εἶσο' οἱ χαρὲς περνᾶνε.

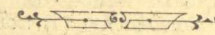
Ω Σμύρνη, ὠραία βασίλισσα στῆς Ἰωνίας τίς κόρες στὴν ἀγκαλιά σου ἀλόγειρά μ' ἀ μέρα, λίγες ὄρες, τόσο ποῦ μόλις πρὸφθασα μὲ μάτια θαμνωμένα, νὰ δῶ πῶς ροδογέλασται μ' ἐχάιδες κι' ἑμένα.

Ὄρες τρεχάτες κι' ἄπιαστες ὡς τὴν ψευτέρα ἐλπίδα... Κι' ὅμως διηγῶντας μὲ καιρὸ τίς ἠμορφιές σου ποῦ εἶδα χρόνια καὶ χρόνια θὰ μιλῶ κι' ἀτέλειωτες θὲ γᾶνε.

Εἶσαι ἀπομένει ἢ ἐνθύμησι κι' εἶσο' οἱ χαρὲς περνᾶνε.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΟΔΕΜΗΣ

Φιλοδοξία :

Ὅταν βλέπετε μέσα σὲ μιὰ ἑμάζα ἕνα κύριον καὶ μίαν κυρίαν, παρατήρησατέ τους καλὰ: ἂν ἰδοῦτε ὅτι ὁ κύριος χαλοβλέπει τὰς κυρίας ποῦ περνοῦν ἀπὸ τὸ μέρος του, ἢ δὲ κυρία τοὺς ἀνδρας ποῦ περνοῦν ἀπὸ κοντὰ της, ἔμπορεῖτε ν' ἀποσπᾶσθε ἀδυστάκτως ὅτι ὁ κύριος καὶ ἡ κυρία εἶνε... ἀνδρόγυνο.

Α'ΟΝ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΤΗΣ «ΚΛΕΙΟΥΣ»

Ἴνα παρωτρύνωμεν καὶ δώσωμεν μείζονα ὄθησιν εἰς τὴν ἡμετέραν φιλολογίαν, προκηρύσσομεν ἀπὸ σήμερον μέχρι τῆς 15 Ἰανουαρίου 1909 Α'ΟΝ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΟΣ ὑπὸ τοὺς ἑξῆς ὄρους :

— Τὸ διήγημα δὲν θὰ ὑπερβαίνη τὰς δύο σελίδας τῆς «Κλειούς».

— Ἡ ὑπόθεσις καὶ ἡ γλῶσσα ἀφίενται εἰς τὴν βούλησιν τοῦ συγγραφέως.

— Μία ἐτησία συνδρομὴ τῆς «Κλειούς» θὰ παραχωρηθῆται ὡς βραβεῖον εἰς τὸν βραβευόμενον συγγραφέα, οὔτινος ἐκτὸς τοῦ διηγήματος θὰ δημοσιευθῆται καὶ ἡ εἰκὼν. Εἰς τὸν ἐπαινούμενον συγγραφέα θὰ παραχωρηθῆται μία ἐξάμηνος συνδρομὴ τῆς «Κλειούς», θὰ δημοσιευθῆ δὲ καὶ τὸ διήγημά του.

Ἐπίσης θὰ δημοσιευθῶσι καὶ τὰ ὀπωσδήποτε καλὰ κριθέντα.

Τὸν διαγωνισμὸν θέλει κρίνει ἐιδικὴ ἐπιτροπὴ.

Οἱ συνεργᾶται τῆς «Κλειούς»

Ἡ «Κλειὸς» λογίζεται εὐτυχῆς ὅτι χάρις εἰς τὴν τιμὴν τῆς ὁποίας ἤξιώθη ὑπὸ τῶν διασημοτέρων λογογράφων καὶ ποιητῶν μας, ὡς συνεργατῶν, θὰ καταστή τὸ γλυκύτερον ἐντρυφήμα τοῦ καθ' ἡμᾶς δημοσίου.

Ἡ «Κλειὸς» πράγματι δὲν ἔχει ἢ νὰ συγχαρῆ ἑαυτὴν διὰ τοὺς συνεργᾶτας αὐτῆς, οἱ ὅποιοι τόσον πολὺ ἔχουν ἐκτιμηθῆ ὑπὸ τοῦ καθ' ἡμᾶς δημοσίου.

Δὲν ἔχομεν ἀνάγκη νὰ ἐξάρωμεν τὴν ἀξίαν τῶν συνεργατῶν μας οἵτινες εἶναι πανελληνίως γνωστοί.

Ἀρκεῖ ν' ἀναφέρωμεν τὰ ὀνόματά των μόνον καὶ εἴμεθα βέβαιοι ὅτι τὸ κοινὸν θὰ κατανοήσῃ κάλλιστα τὴν ἀξίαν τῆς «Κλειούς» καὶ τὸν σκοπὸν τὸν ἐθνικόν, τὸν ὁποῖον θὰ ἐπιδιώξῃ, μὲ τὸ νὰ διαδίδῃ τὰ Ἑλληνικὰ γράμματα εἰς τοὺς πληθυσμοὺς τῆς Ανατολῆς.

Ἰδοῦ ὅσοι ἐδῆλωσαν εὐμενῶς τὴν τακτικὴν των συνεργατίαν καὶ τοὺς ἰσχυροὺς εὐγνωμόνως εὐχαριστοῦμεν.

- Μιχαὴλ Ἀργυρόπουλος, Ἀλέξανδρος Φωτιάδης
- Στέλιος Σαφεριδάδης, Στίλβων Πιττακῆς
- Σκευὸς Ζερβός, Χρῆστος Βασιλακάκης
- Σίμων Κατακουζηνός, Γεώργ. Σημηριώτης
- Ἐλένη Σ. Σβορώνου, Ἰπ. Λέων
- Μαρίνος Κουτούβαλης, Σύλβιος, Πέτρος Ραῖσης
- Στελ. Σπερνάντας, Κωνστ. Μιχαηλίδης
- Δημ. Καλλιγέρης, Ορέστης Θάλης
- Ἀριστείδης Ἡλεάδης, Κώστας Σημηριώτης
- Νίκος Σαντορινεῖος, Σπύρος Σημηριώτης
- Τώνης Χριστίδης, Εμμ. Β. Πατερνάκης.

Ἡ ἀφόσως ἐκ τῆς πραγματικότητος. — Σήμερον

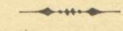
ἀρχόμεθα τῆς δημοσιεύσεως τοῦ θαυμασίου τούτου διηγήματος τοῦ ἀειμνήστου Σμυρναίου Στεφάνου Ἐένου. Ἐθεωρήσαμεν τὴν δημοσίευσιν αὐτὴν ἐπικαιρὸν, διότι ὁ Στέφανος Ἐένος, παγκοσμίως γνωστὸς, ἐθαυμάσθη καὶ θαυμάζεται ὡς εἰς τῶν κορυφαίων λογογράφων, διηγηματογράφων καὶ μυθιστοριογράφων, οὐδόλως δ' ἀμφιβάλλομεν ὅτι ἡ «ἀφόςως ἐκ τῆς πραγματικότητος», θέλει εὐαρεστήσει μὲγάλως τοὺς ἡμετέρους ἀναγνώστας.

Τὸ ἐν Μιτυλήνῃ Γυμνάσιον

Εἰς τὸ πρῶτον φυλλάδιον τῆς «Κλειούς» ἐδημοσιεύσαμεν τὴν εἰκόνα τοῦ ὠραίου γυμνασίου τῆς γείτονος νήσου Μιτυλήνης.

Καιρὸς εἶνε πλέον νὰ σκεφθῶμεν ὅτι ὀφείλομεν νὰ μὴ ὑστερῶμεν μερῶν πολὺ μικροτέρων τοῦ τόπου μας, καὶ τὸ πρῶτιστον πρᾶγμα εἶναι νὰ ἀνοικοδομήσωμεν τὴν Εὐαγγελικὴν Σχολὴν, ἵνα δυνάμεθα νὰ ἀτενίζωμεν ὡς πρέπει καὶ ἡμεῖς καὶ οἱ ξένοι τὸν φάρον αὐτὸν τῶν γραμμάτων ὀλοκλήρου τῆς Ανατολῆς. Ἀς χρησιμεύσῃ εἰς ἡμᾶς ὡς παράδειγμα ἡ νῆσος Μιτυλήνη.

Βιβλία, Περιοδικὰ, Ἐφημερίδες.

Ἡμερολόγιον Σκόκου.— Καὶ φέτος τὸ δημοφιλέστατον τοῦτο ἡμερολόγιον ἐξεδόθη μὲ πολλὴν φιλοκαλίαν καὶ πολὺν πλοῦτον εἰς ὕλην φιλολογικὴν καὶ ἐπιστημονικὴν πολὺ ἐνδιαφέρουσαν. Δὲν ἀποπειρώμεθα νὰ συστήσωμεν εἰς τοὺς ἀναγνώστας τῆς «Κλειούς» τὸ Ἡμερολόγιον τοῦτο, τὸ ὁποῖον κατέστη τὸ ἀναπόσπαστον ἀνάγνωσμα καὶ τὸ προσφιλέστατον ἐντρυφήμα χιλιάδων ἐκ τῶν Ἑλ-

λήνων, οἱ ὅποιοι αἰσθάνονται τὴν ἀνάγκην νὰ παρακολουθοῦν τὴν φιλολογικὴν ἐξέλιξιν τοῦ ἔθνους τῶν. Διότι ὀφείλομεν νὰ τὸ ὁμολογήσωμεν ὅτι ὁ θαυμασιὸς αὐτὸς ἄνθρωπος εἰργάσθη πολὺ διὰ νὰ προσφέρῃ τὰς πολυτίμους του ὑπηρεσίας εἰς τὴν φιλολογίαν, μὰς τὴν νεωτέραν, ἢ ὅποια βαίνει πλουτιζομένη με ἔργα τὰ ὅποια θὰ ἐδύναντο νὰ τιμῆσουν καὶ αἰανδήποτε ξένην φιλολογίαν. Ἡ χορεία τῶν νεωτέρων συγγραφέων τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος αὐξάνει καθ' ἐκάστην καὶ τὰ ἔργα, τὰ ὅποια προϊόντος τοῦ χρόνου μὰς παρουσιάζει εἶνε πολλῆς προσοχῆς ἄξια.

Εἰς τὸ εὐχάριστον τοῦτο ἀποτέλεσμα ἀνομολογεῖται ὅτι ὁ Σκόκος προσέφερε πολυτίμους ὑπηρεσίας με τὸ λαμπρὸν του ἡμερολόγιον.

Μικρασιατικὸν ἡμερολόγιον.—Προσεχῶς τίθεται εἰς κυκλοφορίαν τὸ ὥραιον τούτου ἡμερολόγιον ἀριθμοῦν τὸ τρίτον ἔτος τῆς ἐκδόσεώς του. Τὸ μικρασιατικὸν ἡμερολόγιον ἐκδίδεται ὑπὸ τῆς καλλικελάδου ἀηδόνας τῆς Σάμου τῆς γλυκυτάτης ποιητρίας Διδος Ἑλένης Σ. Σβορώνου τῆ συνεργασίᾳ τῶν διαπρεπεστέρων παρ' ἡμῖν λογίων, εἶνε δὲ μία ἐτησία φιλολογικὴ ἐπιθεώρησις ἀνταξία πάσης Εὐρωπαϊκῆς τοιαύτης καὶ ὑπὸ ἔποψιν ὕλης καὶ ὑπὸ ἔποψιν καλλιτεχνικῆς ἐκτυπώσεως.

Ἡ Δίς Ἑλ. Σ. Σβορώνου εἶνε ἐκ τῶν ὀλίγων ἐκείνων ἀριστοκρατίδων τοῦ πνεύματος, αἵτινες ἀόκνους καταβάλλουσι φροντίδας διὰ τὴν μόρφωσιν καὶ πνευματικὴν πρόοδον τῆς ὁμογενείας. Διὰ δὲ τοῦ ἡμερολογίου τῆς, εἰς τὰς ὑπερτετρακοσίας σελίδας τοῦ ὁποίου συγκεντρῶνται ὅλη φιλολογικὴ, σατυρικὴ καὶ καλλιτεχνικὴ, θὰ γοητεύσῃ, θὰ συναρπάσῃ, θὰ μαγεύσῃ.

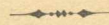
Ὁ Σμυρνῆς.— Ἀπὸ τῆς πρώτης Δεκεμβρίου ἤρξατο νὰ ἐκδίδεται ἰπὸ τοῦ γνωστοῦ λογίου κ. Μαρίνου Κουτούβαλη, ἱατροῦ, τὸ σατυρικὸν φύλλον ὁ Σμυρνῆς.

Περὶ τὸν νὰ ἐξάρωμεν τὴν ἀξίαν τοῦ φύλλου τούτου, ὁ κ. Μ. Κουτούβαλης εἶνε γνωστότατος εἰς τὸ Σμυρναϊκὸν κοινὸν ὡς ποιητῆς καὶ λογογράφου καὶ ὡς λεπτότατος σατυριστῆς, οὐδεμία δὲ ἀμφιβολία ὑπάρχει ὅτι τὸ φύλλον του θέλει καταταχθῆ μεταξὺ τῶν πρώτων εἰς τὸ εἶδος του καὶ θέλει εὐαρέστως ἀναγινώσκειται ὑπὸ παντὸς ὁπωσδήποτε ἐνδιαφερομένου διὰ τὴν ὑπὸ πᾶσαν ἔποψιν ἀνάπτυξιν τοῦ τόπου μας. Διότι ὁ Σμυρνῆς θέλει παρακολουθεῖ με ἀγρυπνον ὄμμα τὰ πάντα καὶ θὰ κωτηριάσῃ, κυριολεκτικῶς, με

λεπτότατον σατυρικὸν ὄφρος, τὰ κακῶς ἔχοντα. Εὐχόμεθα εἰς τὸν φίλον ἱατρὸν ἀπρόσκοπτον πορείαν.

Ὁ Κόσμος.— Ἐπίσης κατ' αὐτὰς ἐκδίδεται ὑπὸ τῶν κ. Μ. καὶ Ν. Νικολαΐδου καὶ Ε. Παντελίδου τὸ δεκαπενθήμερον περιοδικὸν ὁ «Κόσμος». Τὸ τυπογραφεῖον τῶν κ. Νικολαΐδου εἶνε ἐκ τῶν πρώτων τῆς πόλεώς μας, ὁ δὲ κ. Παντελίδης ἐκ τῶν καλῶν λογίων μας, συνεπῶς ἢ ἐπιτυχία τοῦ περιοδικοῦ τούτου εἶνε ἐκ τῶν προτέρων ἐξηφαλισμένη ὑπὸ ἔποψιν καλλιτεχνίας καὶ φιλολογικῆς ἀξίας, καὶ δὲν ἀμφιβάλλομεν ὅτι ὁ «Κόσμος» θέλει καταστή τὸ ἀληθὲς ἐντροφίμα τῶν οἰκογενειῶν. Αναμένομεν μετὰ χαρᾶς τὸ πρῶτον φύλλον.

Φιλολογικὰ Πεντακτίδες.

Ὁ Τολστόν.— Τὸ ἔγκριτον οἰκονομικὸν φύλλον τῆς πόλεώς μας «Οἰκονομικὸς Ἀγγελιαφόρος», ἀναφέρει ὅτι ὁ μέγας φιλόσοφος τῆς Ρωσίας Τολστόν, ὑποδεχόμενος εἰς τὴν ἐν Πάσαγια Πολιάνα ἑπαυλίῳ του φοιτητᾶς ἐκ Μόσχας, ἐξεφράσθη δριμύτατα κατὰ τῆς Αὐστρίας, χαρακτηριστικῶς τὸ παραξικότημα αὐτῆς διὰ τὴν προσάρτησιν τῆς Βοσνίας καὶ Ερζεγοβίνης ὡς μίαν «καθαρὰν ληστείαν».

Ἡ Σαλώμη.— Κατὰ τὸν «Ρωσικὸν λόγον» τῆς Μόσχας, ἀπηγορεύθη εἰς τὴν Ρωσίαν ἡ διδασκαλία τοῦ ἀριστογνήματος τοῦ Οσκάρ Ουάϊτ ἢ «Σαλώμη», κατόπιν παραστάσεων τῆς Ρωσικῆς Συνόδου.

Ἡ ἀπαγόρευσις αὕτη ἐγένετο πρόξενος ζημίας μεγάλης εἰς τὸν θεατρὸν τῆς διασήμου ρωσίδος τραγικῆς ἠθοποιῶ Κομησαρζέφσκαγια, καθ' ὅτι χάριν τῆς «Σαλώμης» ἐξετέθη εἰς μεγάλα ἐξοδα. Εἰς τὴν συνεδρίαν τῆς Ρωσικῆς Συνόδου, καθ' ἣν ἀπεφασίσθη ἡ καταδίωξις τῆς «Σαλώμης», ἐλέχθησαν δριμύτατα φράσεις κατὰ τοῦ ἔργου τούτου.

Αἱ μαῦραι Προδωπίδες.— Ὁ μέγας ρῶσος συγγραφεὺς Ἀνδρέεφ ἐδημοσίευσεν τὸ τελευταῖον του ἔργον «Αἱ μαῦραι προσωπίδες» καὶ τοῦ ὁποίου ἢ ἀπὸ σκηνης διδασκαλία πρόκειται νὰ γίνῃ εἰς τὸ θέατρον τῆς Κομησαρζέφσκαγια ἐν Πετρούπολει. Κατὰ τὸν «Ρωσικὸν λόγον» τῆς Μόσχας τὸ ἔργον τοῦτο τοῦ Ἀνδρέεφ ἐνέχει πολὺν τὸν μυστικισμὸν.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ.— Ἡ ἀθρότης ἐκ τῆς πραγματικότητος, Στεφάνου Ξένου.— Τὰ Γράμματα, Στελ. Σπεράντσα.— Φθινόπωρον, (ποίημα) Σουλβίου.— Τετράστιχα, Τῶν Χριστίδη.— Ἡ Νέμεσις, Λίνας.— Ἡ Βοσκοπούλα, (ποίημα) Πέτρου Ραΐση.— Μία ἀνάμνησις (Χριστουγενιάτικο διήγημα), Σουλβίου.— Τὸ Παράπονον (ποίημα), Εμμ. Β. Πατερᾶκη.— Ἡ Δυστυχισμένη Λεπρά, Σκεῦου Ζερζοῦ.— Τὸ τραγοῦδι τῆς Μπαρμπερίνας, Ἀλφρέδου Μυσσὲ μετάφρ. Γεωργίου Σημηριώτη.— Ἐκδίκησις, διήγημα Κώστα Σημηριώτη.— Σμύρνη (ποίημα), Ἰωάννη Πολέμη.— Ἄος Διαγωνισμὸς τῆς «Κλειοῦς».— Ποικίλα.— ΕΙΚΟΝΕΣ: Ἡ ἀνάπαυσις.— Ὁ Λουστρός.

Ἐκδότης καὶ Διευθυνταί: Γ. Λαζίδης, Τάκης Σίμος, Ι. Τδουκαρίδης.

Διευθύνσις: Τυπογραφεῖον ἢ «Μέλισσα», Δίδος Παναγίου Τάφου, κάτωθεν τῆς Τραπεζῆς Ἀθηνῶν.— ΣΜΥΡΝΗ

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ Η "ΜΕΛΙΣΣΑ,,

ΓΕΩΡΓ. ΛΑΖΙΔΟΥ

ΚΑΙ

ΙΩΑΝΝ. ΤΣΟΥΚΑΡΙΔΟΥ

ΔΙΟΔΟΣ ΠΑΝΑΓΙΟΥ ΤΑΦΟΥ

Κάτωθεν τῆς Τραπεζῆς Ἀθηνῶν

ΣΜΥΡΝΗ

Ἐν αὐτῷ ἐκτελοῦνται παντὸς εἶδους τυπογραφικαὶ ἐργασίαι, μετὰ
μεγίστης ταχύτητος καὶ φιλοκαλίας.

ἘΚ ΤΥΠΩΣΙΣ

ΦΑΚΕΛΛΩΝ, ΕΠΙΣΤΟΛΟΚΕΦΑΛΙΔΩΝ, ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ
ΚΑΤΑΣΤΙΧΩΝ, ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΩΝ,
ΑΓΓΕΛΤΗΡΙΩΝ, ΓΑΜΩΝ, ΚΗΔΕΙΩΝ ΚΑΙ ΒΑΠΤΙΣΕΩΝ
ΔΙΠΛΟΥΤΥΠΩΝ, ΒΙΒΛΙΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΔΙΚΩΝ

ΤΑ ΕΠΙΣΚΕΠΤΗΡΙΑ

Ἐκτυποῦνται στιγμιαίως καὶ Καλλιτεχνικώτατα.

ΤΙΜΑΙ ΣΥΓΚΑΤΑΒΑΤΙΚΑΙ

